

Audit programma Utrechtse Jeugd Centraal

Bram van Dijk
Alwien Bogaart
Niek Fransen

Audit programma Utrechtse Jeugd Centraal

Amsterdam, 17 maart 2011

Bram van Dijk
Alwien Bogaart
Niek Fransen

DSP – groep BV
Van Diemenstraat 374
1013 CR Amsterdam
T: +31 (0)20 625 75 37
F: +31 (0)20 627 47 59
E: dsp@dsp-groep.nl
W: www.dsp-groep.nl
KvK: 33176766 A'dam

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	4
1 Inleiding	9
1.1 Leeswijzer	9
2 Structuur programma UJC	10
2.1 Het programma UJC	10
2.2 Programmalijnen UJC	10
2.3 Aansturing programma UJC	12
2.4 Audit 2009	13
2.5 Sleutelprojecten UJC	13
3 Werkwijze Audit 2010	15
3.1 Vraagstelling	15
3.2 Aanpak	16
4 Programmalijn 1 en 2: Preventie en vroegsignalering / onderwijs	19
4.1 Uitvoering programmaonderdelen	19
4.2 Doelbereik	22
4.3 Advies over continuering programmaonderdelen	23
5 Programmalijn 3: Diversiteit	24
5.1 Uitvoering projecten	24
5.2 Doelbereik	26
5.3 Advies over continuering programmaonderdelen	26
6 Programmalijn 4: Vraagsturing	28
6.1 Uitvoering programmaonderdelen	28
6.2 Doelbereik	29
6.3 Advies over continuering programmaonderdelen	30
7 Programmalijn 5: Ketenzorg	31
7.1 Uitvoering projecten	31
7.2 Doelbereik	33
7.3 Advies over continuering programmaonderdelen	33
8 Programmalijn 6: Kwaliteit en zorgvernieuwing	35
8.1 Uitvoering programmaonderdelen	35
8.2 Doelbereik	38
8.3 Advies over continuering programmaonderdelen	38
9 Organisatie	40
10 Conclusies en aanbevelingen	44
10.1 Effectiviteit en efficiency organisatie UJC	44
10.2 Effectiviteit programmaonderdelen	44
10.3 Uitgangspunten voor 2011	46
10.4 Aanbevelingen programmaonderdelen	47
Bijlagen	

Bijlage 1	Samenstelling begeleidingscommissie	52
Bijlage 2	Opdrachtformulering UJC	53
Bijlage 3	Geïnterviewde personen	60

Managementsamenvatting

Doel en werkwijze audit UJC

Op 19 mei 2008 hebben Provinciale Staten ingestemd met het programma-plan Utrechtse Jeugd Centraal (UJC). Dit programma loopt van 2008 tot eind 2011. Met de uitvoering van het UJC wordt invulling gegeven aan de slotverklaring van de conferentie Utrechtse Jeugd Centraal van 11 oktober 2007. Een slotverklaring waarin bestuurders van lokale overheden en -voorzieningen, provinciale jeugdzorgaanbieders, onderwijspartners, de justietieketen, GGZ-instellingen, LVG-instellingen, Bureau Jeugdzorg en provincie gezamenlijke ambities voor de jeugdzorg in de periode 2007-2011 hebben geformuleerd.

In het programmaplan UJC zijn onderstaande kerndoelen geformuleerd:

- Aan de voorkant meer nadruk op preventie en vroegtijdig ingrijpen bij problemen, aan de achterkant meer aandacht voor uitstroom en nazorg.
- Een betere aansluiting van het onderwijs op de jeugdzorgketen.
- Een omslag in de hulpverlening naar het stimuleren en versterken van de eigen kracht van (het systeem van) het kind en zijn omgeving (empowerment).
- Het verbeteren van diversiteit in toegankelijkheid en bereik.
- Meer hulp op tijd (geen lange doorlooptijden of wachtlijsten) en dichtbij (hulp naar het kind in plaats van andersom).
- Een omslag naar vraaggerichte zorg.
- Meer kwaliteit en effectiviteit van zorg.

Deze kerndoelen zijn vertaald in zes programmalijnen, plus een overkoepelende programmalijn 7 voor communicatie en monitoring.

Jaarlijks vindt een externe audit van het programma plaats, waarbij kritisch naar de voortgang wordt gekeken.

De eerste audit heeft plaatsgevonden in de periode april tot en met juni 2009 en is uitgevoerd door een commissie bestaande uit Jo Hermans, Dolf van Veen, Mirko Noordegraaf en Marilyn Haimé. Aangezien de meeste leden van deze commissie in 2010 niet beschikbaar waren voor het uitvoeren van een audit, is er voor gekozen om de audit door een extern bureau te laten uitvoeren. DSP-groep heeft de opdracht gekregen om de audit 2010 uit te voeren. Een afvaardiging van de stuurgroep UJC heeft tijdens het audit-onderzoek gefunctioneerd als begeleidingscommissie.

Doelstelling van de audit 2010 is het verkrijgen van inzicht in hoeverre de opzet van het programma en de activiteiten die tot nu toe zijn uitgevoerd op een effectieve en efficiënte wijze bijdragen aan de doelstellingen van het programma. Een tweede doel is om te kijken in welke mate de ontwikkelingen van het afgelopen jaar het noodzakelijk maken om het programma bij te stellen. Dit in het kader van het aflopen van het programma in 2011 en ontwikkelingen zoals het afsprakenkader en de transitie jeugdzorg.

Voor deze audit hebben onderzoekers van DSP-groep ruim 30 documenten bestudeerd die op het programma UJC betrekking hebben en interviews met 28 sleutelpersonen gehouden.

Beoordeling opzet van het programma

Het programma UJC wordt gefinancierd door de provincie Utrecht en de uitvoering van het programma valt onder de P&C cyclus van de provincie. Door de provincie is een programmamanager en een ambtelijk opdrachtgever namens de Directie aangewezen. Bestuurlijk verantwoordelijke is de gedeputeerde jeugdzorg, mevr. M. Haak-Griffioen. Per programmaliijn heeft een bestuurder uit het veld de verantwoordelijkheid op zich genomen als 'trekker', daarbij ondersteund door een provinciale medewerker. Deze bestuurlijk trekkers zijn allen vertegenwoordigd in de stuurgroep en zijn hier primair aanspreekpunt binnen de stuurgroep voor 'hun' programmaliijn. Er is een stuurgroep ingesteld onder voorzitterschap van de gedeputeerde jeugdzorg. Voorts maken de bestuurlijke trekkers, de programmamanager van de provincie en een aantal andere sleutelpersonen deel uit van de stuurgroep. In totaal bestaat de stuurgroep op dit moment uit zestien leden (inclusief de voorzitter).

Deze organisatorische opzet van het programma UJC heeft duidelijk tot positieve resultaten geleid: er is draagvlak voor een belangrijk veranderingsproces in de jeugdzorg mee gecreëerd en verder uitgebouwd. Tevens is de samenwerking tussen de betrokken organisaties op gang gebracht en verbeterd. Daarmee kan worden geconcludeerd dat met het oog op draagvlak en samenwerking de opzet van het UJC effectief is geweest.

Ten aanzien van de efficiency zijn daarentegen kritische kanttekeningen te plaatsen:

- Zes verschillende programmaliijnen met elk weer 4 tot 8 programmaonderdelen leidde tot een complex geheel waarbij het moeilijk was het overzicht te houden en samenhang tussen de programmaonderdelen te bewaken.
- Bij de start zijn in aanvulling op de P&C cyclus van de provincie geen afspraken gemaakt over de wijze van voortgangsrapportage over projecten. Dit heeft er toe geleid dat de informatievoorziening over de programmaonderdelen sterk van elkaar verschilt. Ook dit werkt belemmerend voor het bewaren van overzicht over het programma en het bewaken van samenhang.

Beoordeling effectiviteit programma

De meeste onderdelen van het programma zijn nog in uitvoering en daarom zijn nog geen effectevaluaties beschikbaar. Er kunnen dan ook in het kader van deze audit alleen indicatieve uitspraken worden gedaan over effecten van het programma.

Ten aanzien van de kerndoelen kan als overkoepelende conclusie worden getrokken dat een veranderingsproces op gang is gebracht dat bijdraagt aan de realisatie van de meeste kerndoelen.

Er kan worden vastgesteld dat van de in totaal 30 programmaonderdelen er 14 zijn waarvan kinderen en gezinnen (naar verwachting) direct profijt hebben. Daarnaast zijn er 12 onderdelen waarvan kinderen en gezinnen op indirecte wijze kunnen profiteren; dat zijn met name onderdelen die gericht zijn op deskundigheidsbevordering van professionals, verbetering van werkprocessen en invoering van digitale instrumenten.

Het onderdeel nazorg heeft tot dusver nauwelijks profijt voor kind en gezin opgeleverd; de verwachting is dat dit in de gewijzigde opzet wel het geval zal zijn. Er zijn twee onderdelen die zijn stopgezet en daarmee noch direct noch indirect profijt voor het gezin hebben opgeleverd. Het betreft het platform onderwijs en zorg en het outreachend voorlichtingsprogramma. Over het onderdeel afstemmen werkprocessen cliënten logistiek, beschikken we over onvoldoende informatie om te kunnen beoordelen of er sprake is van profijt voor kind en gezin.

Uitgangspunten ten aanzien van continuering

Op grond van de voorgaande conclusie bevelen we aan het programma te continueren. Bij de continuering en aansturing van het programma in 2011 zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- De uit te voeren activiteiten moeten zoveel mogelijk directe resultaten voor kinderen en gezinnen opleveren.
- Zorg dat de resultaten voor kinderen en gezinnen zichtbaar worden gemaakt.
- In het kader van de transitie is het een voorwaarde dat zorgaanbieders hun kennis, kunde en hulpverleningsaanbod meer beschikbaar stellen voor het lokale veld en de aansluiting tussen het lokale veld en de zorgaanbieders verder vormgegeven wordt. Voor het vervolg van UJC kan dit vorm krijgen door het bereik van de pilots Wrap around care en één kind één plan te vergroten.
- Investeer in CJG's om deze verder voor te bereiden op de uitbreiding van taken in het kader van de transitie en om knelpunten in het zorgaanbod op lokaal niveau aan te pakken.
- Blijf specifieke aandacht geven aan diversiteit van het aanbod en het bereik van doelgroepen van buitenlandse afkomst.

Voortzetting programmaonderdelen

We adviseren om de volgende onderdelen voort te zetten.

Ondersteuning CJG's

De aanjagers van de CJG's zijn als waardevol ervaren. De helft van de gemeentes heeft nu een operationeel CJG. In de overige gemeentes (op één na) staat de opening de komende periode gepland. De opstart en nadere invulling roept nog tal van ondersteuningsvragen op. In het kader van de transitie zullen de CJG's een doorontwikkeling maken. De aanjagers zouden de gemeentes en de CJG's op deze uitdagingen moeten ondersteunen en een proactieve houding moeten stimuleren. Aandachtspunten voor gemeentes en CJG's zijn onder meer: verbetering gebruik van de Verwijsindex, relatie onderwijs en zorgstructuur, overdracht van taken vanuit BJU naar CJG's.

Één kind één plan en Wrap around care

De pilots één kind één plan en Wrap around care lijken succesvol. De Hogeschool Utrecht voert een monitor uit naar deze projecten. Gezien de succesvolle berichten over de aanpak van de pilots en de aansluiting van de pilots bij de geformuleerde aandachtspunten ligt de focus op inbedden in de structurele jeugdketen en hierbij nadrukkelijk aansluiten bij de CJG ontwikkelingen. De pilot fase van WAC is met een jaar verlengd tot eind 2011 waarin belemmeringen ten aanzien van financiering, wet- en regelgeving en verkokering weggenomen kunnen worden.

Utrechtse school

De Utrechtse school richt zich op het verbeteren van de ontwikkelingskansen voor kinderen die in het reguliere onderwijs niet goed mee kunnen komen en bewerkstelligt bovendien een betere aansluiting tussen onderwijs en jeugdzorg. Dit project dat sinds najaar 2010 operationeel is, dient te worden voortgezet, waarbij het van belang is bereik en resultaten zichtbaar te maken.

Aansluiting werkprocessen onderwijs en jeugdzorg

Bij de continuering van dit onderdeel is het van belang rekening te houden met de aanbevelingen uit het rapport 'Foto regionale zorgstructuren van het onderwijs binnen de provincie Utrecht'.

Kwaliteitskring met experts

In deze lijn zijn de meeste onderdelen afgerond. Het is echter van belang om aandacht te blijven besteden aan deze onderdelen en dan met name de diversiteitsaudit die is uitgevoerd. Diversiteitsbeleid bij BJU en de zorgaanbieders heeft een constante waarde en zou verankerd moeten worden / blijven in het kwaliteitsbeleid van deze instellingen en in de prestatieafspraken tussen de provincie en de instellingen in het kader van hun subsidierelatie. In dit verband adviseren wij de kwaliteitskring met experts in 2011 voort te zetten.

Diversiteit zorgvernieuwing

Voor de drie pilots zorgvernieuwing diversiteit die in 2010 in gang zijn gezet, moet in 2011 worden nagegaan of hiermee het bereik van kinderen met ouders van buitenlandse afkomst en de effectiviteit van de hulpverlening aan deze doelgroepen in positieve zin verandert. Door de zorgaanbieders kan dit mogelijk worden meegenomen als aspect van de effectmetingen die als resultaat van het onderdeel Verbetering effectieve interventies (programmaliijn 6) worden uitgevoerd c.q. uitgevoerd gaan worden.

Spoedeisende zorg

Dit onderdeel heeft geleid tot de totstandkoming van een geïntegreerd aanbod voor spoedeisende zorg (24-uurs crisisopvang). Een knelpunt bij dit onderdeel is dat er te weinig crisisplekken beschikbaar zijn; het is van belang dat dit knelpunt bij de continuering van dit onderdeel aangepakt gaat worden.

Signs of safety

Signs of safety is inmiddels bij BJU, de Raad voor de Kinderbescherming en vier zorgaanbieders ingevoerd. We adviseren dit onderdeel conform de plannen bij de andere zorgaanbieders in te voeren.

Invoering instrumentarium hulpvraag

Bij de voortzetting van dit onderdeel is van belang na te gaan in hoeverre toepassing van de instrumenten ook daadwerkelijk bijdraagt aan een meer vraaggerichte hulpverlening en in hoeverre de instrumenten bijdragen aan vroegtijdige toegang van kinderen met ouders van buitenlandse afkomst tot (lichte) vormen van hulpverlening.

Een kind een plan

We adviseren dit onderdeel te continueren en vanzelfsprekend is ook hier van belang de resultaten die deze aanpak heeft voor kinderen en gezinnen duidelijk zichtbaar te maken.

Nazorg

Voor het onderdeel Nazorg zijn reeds afspraken gemaakt tussen gemeenten en zorgaanbieders. Het project loopt tot juni 2011. Conform ontwikkelingen die reeds in gang zijn gezet adviseren wij het project een duidelijk andere inhoud te geven. Nazorg dient niet in aparte projecten gestalte te krijgen, maar dient regulier onderdeel te zijn van het hulpverleningsaanbod. Uitgangspunt is dat er aan het eind van de hulpverlening duidelijk is hoe de nazorg voor de betreffende jongere wordt gerealiseerd.

Professionalisering en verbetering effectieve interventies

In het kader van deze twee onderdelen zijn vier subonderdelen onderscheiden:

- 1 Beschrijving en onderbouwing van modulen.
Dit onderdeel moet in 2011 worden voortgezet, waarbij als einddoel geldt dat elke instelling zijn interventies op een duidelijke en voor de verschillende doelgroepen toegankelijke wijze beschreven heeft.
- 2 De invoering van praktijkgericht effectonderzoek is deels afgerond. Door de zorgaanbieders is het meten van effecten onderdeel gemaakt van de reguliere werkprocessen. In 2011 moet als follow up door elke zorgaanbieder duidelijk worden gemaakt welke effecten voor interventies zichtbaar worden door toepassing van de meetinstrumenten.
- 3 De werkwijze methode evaluaties wordt ingevoerd en de data uit praktijk gestuurd effect onderzoek worden gebruikt om het aanbod en de uitvoering ervan te verbeteren.
- 4 De kennisateliers dienen conform de voorgenomen planning in 2011 worden voortgezet.

Pilots Zorgvernieuwing

Voor de pilots *zorgvernieuwing* geldt dat er (nog) geen voortgangsrapportages beschikbaar zijn die inzicht geven in voortgang en resultaten van deze pilots. We beperken ons tot de aanbeveling dat het nodig is om in 2011 de resultaten en dan met name de effecten voor kinderen en gezinnen van deze pilots zichtbaar te maken.

1 Inleiding

In het programma De Utrechtse Jeugd Centraal (UJC) is opgenomen dat jaarlijks een externe auditcommissie kritisch naar de voortgang zal kijken, met het doel door de rapportage bij te dragen aan de kwaliteit van het programma.

De eerste audit heeft plaatsgevonden in de periode april tot en met juni 2009 en is uitgevoerd door een commissie bestaande uit Jo Hermans, Dolf van Veen, Mirko Noordegraaf en Marilyn Haimé. Aangezien de meeste leden van deze commissie in 2010 niet beschikbaar waren voor het uitvoeren van een audit, is er voor gekozen om de audit door een extern bureau te laten uitvoeren. DSP-groep heeft de opdracht gekregen om de audit 2010 uit te voeren. Een afvaardiging van de stuurgroep UJC¹ heeft tijdens het audit-onderzoek gefunctioneerd als begeleidingscommissie.

Doelstelling van de audit 2010 is het verkrijgen van inzicht in hoeverre de opzet van het programma en de activiteiten die tot nu toe zijn uitgevoerd op een effectieve en efficiënte wijze bijdragen aan de doelstellingen van het programma. Een tweede doel is om te kijken in welke mate de ontwikkelingen van het afgelopen jaar het noodzakelijk maken om het programma bij te stellen. Dit in het kader van het aflopen van het programma in 2011 en ontwikkelingen zoals het afsprakenkader en de transitie jeugdzorg.

In oktober 2010 is DSP-groep begonnen met de uitvoering van de audit. Gedurende 4 maanden zijn 28 respondenten geïnterviewd en zijn meer dan 30 beleidsstukken, voortgangsrapportages en andere informatie behandeld om te komen tot de aanbevelingen in dit rapport.

1.1 Leeswijzer

Deze rapportage heeft de volgende opbouw:

In hoofdstuk 2 is een korte beschrijving van het programma opgenomen. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 een toelichting gegeven op de werkwijze die DSP-groep heeft gevolgd.

In de hoofdstukken 4 tot en met 8 is de beoordeling van de verschillende programmalijnen weergegeven.

In hoofdstuk 9 wordt de organisatiestructuur van het programma tegen het licht gehouden.

Ten slotte volgen in hoofdstuk 10 de conclusies en aanbevelingen.

Noot 1 De samenstelling van de begeleidingscommissie is opgenomen in bijlage 1

2 Structuur programma UJC

2.1 Het programma UJC

Op 19 mei 2008 hebben Provinciale Staten ingestemd met het programma-plan Utrechtse Jeugd Centraal (UJC). Dit programma loopt van 2008 tot eind 2011. Met de uitvoering van het UJC wordt invulling gegeven aan de slotverklaring van de conferentie Utrechtse Jeugd Centraal van 11 oktober 2007. Een slotverklaring waarin bestuurders van lokale overheden en -voorzieningen, provinciale jeugdzorgaanbieders, onderwijspartners, de justietieketen, GGZ-instellingen, LVG-instellingen, Bureau Jeugdzorg en provincie gezamenlijke ambities voor de jeugdzorg in de periode 2007-2011 hebben geformuleerd.

In het programmaplan UJC zijn onderstaande kerndoelen geformuleerd:

- Aan de voorkant meer nadruk op preventie en vroegtijdig ingrijpen bij problemen, aan de achterkant meer aandacht voor uitstroom en nazorg.
- Een betere aansluiting van het onderwijs op de jeugdzorgketen.
- Een omslag in de hulpverlening naar het stimuleren en versterken van de eigen kracht van (het systeem van) het kind en zijn omgeving (empowerment).
- Het verbeteren van diversiteit in toegankelijkheid en bereik.
- Meer hulp op tijd (geen lange doorlooptijden of wachtlijsten) en dichtbij (hulp naar het kind in plaats van andersom).
- Een omslag naar vraaggerichte zorg.
- Meer kwaliteit en effectiviteit van zorg.

Deze kerndoelen zijn vertaald in zes programmalijnen, plus een overkoepelende programmalijn 7 voor communicatie en monitoring. Deze doelen sluiten tevens aan bij het 'Afsprakenkader aanpak en financiering provinciale jeugdzorg'. Dit kader is op 11 november 2009 afgesloten tussen de minister van Jeugd en Gezin en de provincies vertegenwoordigd in het IPO en bevat de volgende afspraken:

- Het terugdringen van residentiële hulp door vergroting van de capaciteit van intensieve pleegzorg en gezinshuizen.
- Het verminderen van knelpunten bij de uitstroom van de geïndiceerde jeugdzorg naar aansluitende nazorg in de eerstelijnszorg zowel kwantitatief als kwalitatief.
- Het werken met evidence based en practise based methoden door zorgaanbieders.

2.2 Programmalijnen UJC

Om de kerndoelen te bereiken zijn binnen het programma UJC de volgende programmalijnen uitgezet:

- 1 Preventie: 'Problemen worden tijdig gesignaleerd: er is vroegtijdige en laagdrempelige hulp voor kinderen die dat nodig hebben'.
- 2 Onderwijs: idem als 1.
- 3 Diversiteit: 'Jeugdzorg is meer gericht op en toegankelijk voor kinderen van ouders van buitenlandse afkomst.

- 4 Vraagsturing: 'De behoefte aan zorg en het kind (en zijn gezin) is leidend voor het type zorg dat geleverd wordt en niet het beschikbare aanbod. Er is goed inzicht in de vraag, ook van doelgroepen die nog niet voldoende bereikt worden'.
- 5 Ketenzorg: 'Geen kind tussen wal en schip; geen onnodig lange wacht- en doorlooptijden. De keten naar het kind en niet het kind door de keten. Het uitgangspunt is empowerment, binnen de schakels die de keten vormen.'
- 6 Kwaliteit en zorgvernieuwing: het kind krijgt zorg die aansluit bij zijn specifieke behoefte. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van interventies die 'bewezen effectief' zijn. Met aandacht voor kwaliteit en transparantie. Het partnerschap tussen professional en cliënt wordt versterkt.'

Vanaf de loop van 2010 worden de programmalijnen 1 en 2 gecombineerd, hetgeen vanwege de gelijke doelstelling van beide programmalijnen een logisch besluit is. In de rapportage worden deze lijnen dan ook gezamenlijk behandeld.

De relatie tussen de kerndoelen en de programmalijnen is in het navolgende schema weergegeven. Het kerndoel 'Een omslag in de hulpverlening en versterken van de kracht van het kind en omgeving' is in alle programmalijnen opgenomen.

Schema 2.1 Programmalijnen en kerndoelen (overgenomen uit programmaplan)

Programmalijn	Kerndoelen
Preventie en vroeg-signalering, onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> • Aan de voorkant meer nadruk op preventie en vroegtijdig ingrijpen bij problemen, aan de achterkant meer aandacht voor uitstroom en nazorg. • Een betere aansluiting van het onderwijs op de jeugdzorgketen. • Een omslag in de hulpverlening naar het stimuleren en versterken van de eigen kracht van (het systeem van) het kind en zijn omgeving (empowerment). • Meer hulp op tijd (geen lange doorlooptijden of wachtlijsten) en dichtbij (hulp naar het kind in plaats van andersom).
Diversiteit	<ul style="list-style-type: none"> • Het verbeteren van diversiteit in toegankelijkheid en bereik. • Een omslag in de hulpverlening naar het stimuleren en versterken van de eigen kracht van (het systeem van) het kind en zijn omgeving (empowerment).
Vraagsturing	<ul style="list-style-type: none"> • Een omslag in de hulpverlening naar het stimuleren en versterken van de eigen kracht van (het systeem van) het kind en zijn omgeving (empowerment). • Een omslag naar vraaggerichte zorg.
Ketenzorg	<ul style="list-style-type: none"> • Aan de voorkant meer nadruk op preventie en vroegtijdig ingrijpen bij problemen, aan de achterkant meer aandacht voor uitstroom en nazorg. • Een betere aansluiting van het onderwijs op de jeugdzorgketen. • Een omslag in de hulpverlening naar het stimuleren en versterken van de eigen kracht van (het systeem van) het kind en zijn omgeving (empowerment). • Meer hulp op tijd (geen lange doorlooptijden of wachtlijsten) en dichtbij (hulp naar het kind in plaats van andersom).
Kwaliteit en zorg- vernieuwing	<ul style="list-style-type: none"> • Meer kwaliteit en effectiviteit van zorg. • Een omslag naar vraaggerichte zorg. • Een omslag in de hulpverlening naar het stimuleren en versterken van de eigen kracht van (het systeem van) het kind en zijn omgeving (empowerment).

In het kader van de zevende overkoepelende programmalijn worden met name communicatieactiviteiten uitgevoerd, zoals het uitbrengen van nieuwsbrieven en de organisatie van conferenties en bijeenkomsten voor verschillende doelgroepen die voor het UJC relevant zijn. Daarnaast vinden de audits plaats als onderdeel van deze programmalijn. Deze zevende programmalijn is in deze audit verder buiten beschouwing gelaten; we hebben ons tot de inhoudelijke programmalijnen beperkt.

2.3 Aansturing programma UJC

Het programma UJC wordt gefinancierd door de provincie Utrecht en de uitvoering van het programma valt onder de P&C cyclus van de provincie. Door de provincie is een programmamanager en een ambtelijk opdrachtgever namens de Directie aangewezen. Bestuurlijk verantwoordelijke is de gedeputeerde jeugdzorg, mevr. M. Haak-Griffioen. Per programmalijn heeft een bestuurder uit het veld de verantwoordelijkheid op zich genomen als 'trekker', daarbij ondersteund door een provinciale medewerker. Deze bestuurlijk trekkers zijn allen vertegenwoordigd in de stuurgroep en zijn hier primair aanspreekpunt binnen de stuurgroep voor 'hun' programmalijn.

Er is een stuurgroep ingesteld onder voorzitterschap van de gedeputeerde jeugdzorg. Voorts maken de bestuurlijke trekkers, de programmamanager van de provincie en een aantal andere sleutelpersonen deel uit van de stuurgroep. In totaal bestaat de stuurgroep op dit moment uit zestien leden (inclusief de voorzitter).

In het programmaplan is de volgende taakomschrijving van de stuurgroep en de leden vastgelegd:

- 'De trekkers nemen in de stuurgroep in gezamenlijkheid besluiten. De stuurgroep stuurt op hoofdlijnen; leden brengen hun expertise en daadkracht in en bewaken de samenhang tussen de afzonderlijke programmalijnen. Zij zijn tevens de ambassadeurs van het programma.'
- Er zijn geen formele verantwoordelijkheden voor de stuurgroep vastgelegd.
- Voor de aansturing per programmalijn en vaak ook voor verschillende projecten zijn aparte overlegstructuren geformeerd.
- Ten slotte is er een overleg van aandachtfunctionarissen van de negen zorgaanbieders die in de provincie Utrecht actief zijn. Deze aandachtfunctionarissen hebben tot taak om de relevante onderdelen van het UJC goed voor jeugdzorgaanbieders en bureau jeugdzorg onder de aandacht te brengen of/en op de rails te zetten. Tijdens dit overleg worden projecten uit de verschillende programmalijnen besproken.

Schema 2.2 Programmaorganisatie. Per programmalijnen is een bestuurlijke trekker (bestuurders van gemeenten of van zorginstellingen) en een coördinerend ambtenaar van de provincie.

	Verantwoordelijk gedeputeerde	Programmamanager	Afstemming (regulier)
Programma UJC	M. Haak-Griffioen	Gerard Agterberg	Stuurgroep UJC
Programmalijnen	Bestuurlijke trekkers	Ambtelijk coördinator	Onderdelen
1 Preventie	Rinda den Besten Nicole Teeuwen Menno Tigelaar	Lineke Witteman	Breed portefeuillehouderoverleg Regio- overleggen (ambtelijk)
2 Onderwijs	Jan Burger Riemer Poortstra	Lineke Witteman	Platform onderwijs –zorg Klankbordgroep Onderwijs
3 Diversiteit	Fawzia Nasrullah	Cecile ter Beek	Kwaliteitskring
4 Vraagsturing	Jan Dirk Sprokkereef	Theo van Nieuwpoort	-
5 Ketenzorg	Hans Attema	Nanja Willemsen	Klankbordgroep Projectgroep nazorg Actieve werkgroep 1K1P Doorbraakteam
6 Kwaliteiten zorgvernieuwing	Ans de Maat	Nanja Willemsen	Kennisplatform effectiviteit
7 Algemeen		Gerard Agterberg	Ambtelijk coördinatoren overleg

De programmamanager is formeel budgethouder binnen de mandaten van de provincie. Subsidies worden verstrekt op grond van de provinciale subsidieverordening. Subsidieaanvragen en opdrachten worden getoetst aan het programma op basis van de projectvoorstellen die vanuit de verschillende programmalijnen worden ingediend. De programmamanager is verantwoordelijk voor de toetsing. Voor subsidies vindt een technische toets plaats (voldoet het aan de voorwaarden die aan een projectvoorstel gesteld worden), de inhoudelijke toets van projectvoorstellen (draagt het bij aan het programma) berust primair bij de programmalijn coördinator en de bestuurlijke verantwoordelijke van de betreffende programmalijn.

De programmanager bewaakt de voortgang, zorgt voor de verantwoording van het programma in het kader van de P&C cyclus en is voorts verantwoordelijk voor het verschaffen van informatie aan de stuurgroep over de voortgang van het programma op grond van informatie die door de coördinatoren van de provincie wordt aangeleverd.

2.4 Audit 2009

In de audit van 2009 is ten aanzien van het programma de conclusie getrokken dat de samenhang tussen de verschillende onderdelen van het programma gering waren. In de woorden van de commissie: 'Daarnaast werd duidelijk dat de samenhang tussen de activiteiten die door programmalijnen gerapporteerd werden vrijwel geheel ontbrak. Er waren zinvolle overlegsituaties gecreëerd, vernieuwende pilots en projecten opgezet, maar deze kunnen grotendeels als op zichzelf staand beschouwd worden. Ter herinnering: het ontbreken van samenhang was juist één van de redenen om UJC te lanceren. Er is dus wel beweging gecreëerd, maar geen systematische ontwikkeling in een door alle actoren gewenste richting op basis van gedeelde uitgangspunten en een gezamenlijk doel.'

Om de samenhang te bevorderen deed de commissie het volgende voorstel: 'De voorgaande punten leiden tot het voorstel dat de stuurgroep gaat sturen door een aantal voorstellen voor de uitvoeringspraktijk te doen en actoren daarvoor te mobiliseren die de kern van het programma raken, die dwars door de programmalijnen heenlopen en die samenwerking vragen van meerdere actoren.

Door deze concretisering kan ook de inhoudelijke innovatie handen en voeten krijgen en daardoor duidelijker worden voor de uitvoerders. Door hen meer te betrekken bij de uitvoering en hen medeontwerpers te maken van de implementatie van het UJC gedachtegoed, zal zowel de verbreding als slagkracht van UJC toenemen.'

2.5 Sleutelprojecten UJC

Dit voorstel van de auditcommissie is ter harte genomen en heeft er toe geleid dat in de verschillende programmalijnen in totaal acht sleutelprojecten zijn benoemd c.q. gestart. Het betreft:

- Inzet van effectieve interventies binnen de CJG's; programmalijn 1 en 6.
- Pilots Wrap Around Care in Utrecht en Amersfoort; programmalijn 1.
- De Utrechtse School: Praktijksamenwerking van Bureau jeugdzorg, lokale en provinciale zorgaanbieders met onderwijs in de vorm van een verlengde schooldag en 1 loket in samenwerking met. BJU; programmalijn 2

- Signs of safety: gericht op het creëren van een veilige opvoedingssituatie in het kader van spoedeisende zorg; programmalijn 4.
- Eén kind één plan: pilot voor integraal zorgprogramma voor jongeren met meervoudige problemen; programmalijn 5.
- Pilots nazorg in Utrecht en Amersfoort; programmalijn 5.
- Pilots zorgvernieuwing zorgaanbieders; programmalijn 6.
- Professionalisering in de zorg; programmalijn 6.

3 Werkwijze Audit 2010

3.1 Vraagstelling

In de opdrachtformulering van de stuurgroep (zie bijlage 2) zijn twee doelen geformuleerd:

- 1 Het verkrijgen van inzicht in hoeverre de opzet van het programma en de activiteiten die tot nu toe zijn uitgevoerd op een effectieve en efficiënte wijze bijdragen aan de doelstellingen van het programma.
Hiermee worden de vragen beantwoord of het programma goed wordt aangestuurd; of de uitvoering op koers ligt; welke bijsturing nog nodig is van lopende activiteiten; welke nieuwe activiteiten voor tot einde 2011 nog kunnen worden gerealiseerd en of er voldoende borging plaatsvindt.
- 2 In welke mate de ontwikkelingen van het afgelopen jaar het noodzakelijk maken om het programma bij te stellen.
Dit geeft antwoord op de vragen wat aan de opzet van het programma UJC zou moeten veranderen en concreet, met welke nieuwe activiteiten het programma kan inspelen op de nieuwe ontwikkelingen – transitie - en welke activiteiten kunnen vervallen. De audit heeft hiermee een evaluerend en vooruitkijkend karakter.

Met het begrip transitie wordt bedoeld op de stelselwijziging die is aangekondigd in het regeerakkoord van het kabinet Rutte. De tekst uit het regeerakkoord luidt als volgt:

Er bestaat grote zorg over het functioneren van de jeugdzorg. De huidige manier waarop de jeugdzorg is georganiseerd en opereert zal een wezenlijke verandering moeten ondergaan. De effectiviteit van de jeugdzorg moet worden verbeterd door een stelselherziening. Het kabinet zal hiertoe de volgende maatregelen nemen:

- *Er moet één financieringssysteem komen voor het huidige preventieve beleid, de huidige vrijwillige provinciale jeugdzorg, de jeugd LVG (licht verstandelijk gehandicapten) en jeugd-ggz.*
- *In lijn met het advies van de Parlementaire Werkgroep Toekomstverkenning Jeugdzorg, worden gefaseerd alle taken op het gebied van jeugdzorg overgeheveld naar de gemeenten. Het betreft hier: jeugd-ggz (zowel AWBZ als Zorgverzekeringswet), provinciale jeugdzorg, gesloten jeugdzorg, jeugdreclassering, jeugdbescherming en licht verstandelijk gehandicapte jeugd. Preventie en vrijwillige hulpverlening wordt in goede afstemming met gedwongen hulpverlening georganiseerd door (samenwerkende) gemeenten.*
- *De Centra voor Jeugd en Gezin die inmiddels gerealiseerd zijn, zullen bij de overheveling naar de (samenwerkende) gemeenten gaan dienen als front office voor alle jeugdzorg van de gemeenten.*

3.2 Aanpak

De onderzoekers hebben de volgende informatiebronnen gebruikt:

- Ruim 30 documenten die op het programma UJC betrekking hebben. Het betreft vele projectplannen voor onderdelen van de programmalijnen, voortgangsrapportages over het totale programma, de rapportage 'Van beweging naar ontwikkeling' (audit 2009) en enkele verslagen en evaluatierapporten van uitgevoerde projecten.
- Interviews met 28 sleutelpersonen (een overzicht is opgenomen in bijlage 3) die bij het programma betrokken zijn. Het betreft onder meer de verantwoordelijke gedeputeerde, de programmamanager, bestuurlijk verantwoordelijken en ambtelijk coördinatoren van de programmalijnen, vertegenwoordiger van de gemeenten Utrecht en Amersfoort en de aandachtsfunctionarissen. De meeste interviews hebben face to face plaatsgevonden en enkele interviews zijn telefonisch afgenomen.

Op grond van deze informatie hebben wij ons in de eerste plaats een beeld gevormd over de inhoud van het totale programma. Voor de meeste onderdelen is, in combinatie met het beeld dat de sleutelpersonen hebben geschetst, voldoende relevante documentatie aanwezig om een oordeel over het betreffende onderdeel te geven. Bij sommige onderdelen is de schriftelijke informatie beperkt en is tevens het zicht dat de sleutelpersonen op dit onderdeel hebben beperkt. Dit hangt deels samen met het feit dat diverse projecten nog niet afgerond zijn en er (zoals afgesproken in de subsidieverstrekingen) daarmee ook nog geen rapportages zijn ontvangen. In deze gevallen is het projectplan verstrekt. Vanzelfsprekend is het voor die onderdelen dan wel zo dat de beoordeling minder sterk onderbouwd is. Voor enkele projecten geldt dat de interviews en de beschikbare schriftelijke informatie onvoldoende houvast bieden om tot een beoordeling te komen. Het betreft de projecten Voorzorg (programmalijn 1) en afstemmen werkprocessen cliëntenlogistiek (programmalijn 4). In het volgende schema wordt een overzicht gegeven van de schriftelijke informatie die gebruikt is bij de beoordeling.

Schema 3.1 Overzicht gebruikte documenten voor audit UJC

	Documenten
Algemeen voortgang	Provinciaal uitvoeringsprogramma 2010 Voortgangsrapportage UJC (sept 2010)
Programmalijn 1/2	
Centra voor Jeugd en Gezin (1)	Rapportage quickscan CJG (nov 2010)
Uniform EKD en digitalisering JGZ dossiers (1)	Rapportage quickscan CJG (nov 2010)
Invoering Verwijsindex	Rapportage quickscan CJG (nov 2010) <i>Voortgangsrapportage UJC</i>
Wraparound Care (1)	Onderzoeksrapport Hogeschool Utrecht Interviewverslagen Hogeschool Utrecht Implementatieplan continuering WAC Resultaten businesscases WAC
Flexibilisering JGZ/Voorzorg (1)	Discussiestuk Ultravroege signalering Subsidie aanvraag pilot ultra vroege signalering
Platform Onderwijs en Zorg (2)	
Aansluiten werkprocessen onderwijs jeugdzorg (2)	Overzicht regionale zorgstructuren provincie Utrecht Rapportage zorgstructuur van onderwijs provincie utrecht (juni '09) Aanvullende informatie programmalijn 2 tbv audit
Utrechtse School (2)	Aanvullende informatie programmalijn 2 tbv audit <i>Voortgangsrapportage UJC</i>

Verzamelen informatie binnen CJG's	Het verzamelen van informatie binnen CJG's, samenwerkingskansen in de gemeente Utrecht, Advies van Alleato (2010)
Programmalijn 3	
Kwaliteitskring met experts	Voortgangsrapportage 2010 Voortgangsdokument VPA speerpunten 2010 (sept 2010) Notitie strategie en borging diversiteit (aug 2010)
Outreachend voorlichtingsprogramma	Brief pilot OVP Projectvoorstel OVP Notitie strategie en borging diversiteit (aug 2010)
Diversiteit cliënten participatie	Opdrachtformulering diversiteit in Cliënten participatie Plan van aanpak Projectplan diversiteit cliëntenparticipatie Notitie strategie en borging diversiteit (aug 2010) JIJ Utrecht voortgangsrapportage juni 2010
Diversiteitsaudit	Diversiteitsaudit jeugdzorg Provincie Utrecht Projectplan speerpunten diversiteitsaudit Projectplan Multiscore card (april 2009) Notitie strategie en borging diversiteit (aug 2010)
Stimuleringsprijs	Notitie strategie en borging diversiteit (aug 2010) Projectplan speerpunten diversiteitsaudit (aug 2010)
Quickscan	Notitie strategie en borging diversiteit (aug 2010)
Zorgvernieuwing diversiteit	Offertetraject projectvoorstellen diversiteit Projectplannen drie pilots
Programmalijn 4	
Vraag/ aanbod analyse	<i>Voortgangsrapportage UJC</i>
Kwalificatie vraaggericht voor alle BJU indicaties	<i>Voortgangsrapportage UJC</i>
Invoering instrumentarium indicatiestelling	<i>Voortgangsrapportage UJC</i>
Signs of safety	Kind veilig thuis (dec 2009) Projectvoorstel Kind veilig thuis (dec 2009)
Provinciaal crisis interventieteam	De samenwerking tussen BJZ en GGZ bij crisis en spoed, Eindrapport onderzoek DSP-groep, 2010 Provinciaal uitvoeringsprogramma jeugdzorg 2010
Gezamenlijk informatiesysteem	<i>Voortgangsrapportage UJC</i>
Afstemmen werkprocessen cliëntenlogistiek, BJU, RvdK zorgaanbieders	<i>Voortgangsrapportage UJC</i>
Programmalijn 5	
Integrale indicatie meervoudige problematiek	<i>Voortgangsrapportage UJC</i>
Pilot 1 kind 1 plan	Pilot 1 kind 1 plan; voortgangsrapportage 2010
Uniforme aanbodbeschrijving intersectorale jeugdzorg	Stand van zaken project oktober 2010
Afspraken over nazorg	Project nazorg UJC visie en uitgangspunten (okt 2010) Projectplan nazorg (april 2010) Voortgangsrapportage project nazorg (okt 2010)
Programmalijn 6	
Professionalisering	Opdrachtformulering kennisateliers Nieuwsflits kennisateliers Utrechtse Jeugd Projectplan professionalisering (2010) Jeugdketentalent Ontwikkelen en invoeren methode evaluaties Voortgangsverslag voor begeleidingscommissie (okt 2010) Jeugdketentalent Utrecht september 2010
Verbetering effectieve interventies	Utrechts jeugdzorgaanbod vergeleken en geanalyseerd (2010) Brief aanbieders Jeugdaanbod beschrijven en onderbouwen Plannen van aanpak praktijk gestuurd effectonderzoek (juli 2009) Wergroepen ontwikkelen, beschrijven en onderbouwen aanbod. (sept 2010) Rapportage format tbv uitwisseling gegevens; schema. (dec 2010) Samenvatting tussenrapportage praktijk gestuurd effectonderzoek; schema. (dec 2010)
Invoering prestatie-indicatoren	Plannen van aanpak praktijk gestuurd effectonderzoek (juli 2009) Wergroepen ontwikkelen, beschrijven en onderbouwen aanbod. (sept 2010) Rapportage format tbv uitwisseling gegevens; schema. (dec 2010) Samenvatting tussenrapportage praktijk gestuurd effectonderzoek; schema. (dec 2010)

Pilots zorgvernieuwing	Overzicht gehonoreerde offertes zorgvernieuwing; schema (2008/9) Projectvoorstellen en beoordeling pilots zorgvernieuwing alle 4 de tranches Initiatieffase 4 ^e tranche; schema (nov 2010)
Organisatie	
Financien	Budgetoverzicht UJC t'm december 2010 Financiële stand van zaken Programma UJC Inventarisatie mogelijke vrijval UJC
Organisatie/ sturing	Tussentijdse audit (aug 2009)

Bij de beoordeling van het programma zijn we als volgt te werk gegaan. Elk programmaonderdeel hebben we, op grond van de interviews en de beschikbare documenten globaal beoordeeld op de volgende aspecten:

- Voortgang; hoe is de uitvoering verlopen. Positieve oordelen werden aangeduid met een plus (+), afgerond of geborgd. Negatieve oordelen met een min (-). Een deels positief en een deels negatief oordeel met ±.
- Draagvlak; hoe wordt het nut van het onderdeel door betrokkenen beoordeeld. Hier gebruiken we voor de beoordeling alleen de symbolen +, ±, - en ?
- Staat het kind centraal; naast de symbolen gebruiken we hier ook 'indirect' als we vinden dat het hier om een belangrijke voorwaardenschepende activiteit gaat om de hulp aan kind en gezin te verbeteren.
- Mate van relevantie voor de komende transitie; dit beoordelingscriterium hebben we opgenomen met het oog op het vervolg van het programma in 2011.

De beoordeling op grond van deze aspecten is opgenomen in schema's aan het begin van de hoofdstukken over de programmalijnen. Vervolgens wordt in die hoofdstukken een oordeel gegeven over het doelbereik binnen de programmalijnen en tenslotte wordt advies gegeven over de wijze van voortzetting van verschillende onderdelen binnen die programmalijn.

Daarnaast wordt in hoofdstuk 9 een beknopte evaluatie gegeven van de wijze waarop de programmastructuur functioneert. Tenslotte is in het laatste hoofdstuk de totale beoordeling van het programma weergegeven en zijn de aanbevelingen over de voortzetting van het programma opgenomen.

4 Programmaliijn 1 en 2: Preventie en vroegsignalering / onderwijs

4.1 Uitvoering programmaonderdelen

Schema 4.1 biedt een overzicht van 7 (van de in totaal 8) onderdelen die in het kader van de audit beoordeeld zijn.

Schema 4.1 Programmaliijn 1 en 2; Preventie en vroegsignalering, onderwijs

	Voortgang	Draagvlak	Profijt voor kind en gezin	Toekomst gericht/ relevant voor transitie
1. Centra voor Jeugd en Gezin (1)	+	+	±	+
2. Uniform EKD en digitalisering JGZ dossiers (1)	afgerond	+	indirect	+
3. Invoering Verwijsindex	afgerond	+	indirect	+
4. Wraparound Care (1)	+	+	+	+
5. Platform Onderwijs en Zorg (2)	stopgezet	-	-	+
6. Aansluiten werkprocessen onderwijs jeugdzorg (2)	?	+	indirect	+
7. Utrechtse School (2)	?	+	+	+

De ± score van de centra voor jeugd bij het aspect profijt voor kind en gezin wordt verklaard uit het feit dat gemeenten sterk uiteenlopen wat betreft de ontwikkelingsfase van het CJG. Voor 2012 moeten alle gemeenten een operationeel CJG hebben. Veel gemeenten hebben anno december 2010 één of meerdere CJG's geopend, enkele CJG's openen in 2011. Bij de bespreking van de projecten zijn de projecten Invoering verwijsindex en uniform EKD en digitalisering JGZ-dossiers onder een kopje samengebracht². Ook de projecten in het kader van de tweede programmaliijn zijn onder een kopje samengebracht.

Ondersteuning CJG-vorming

Van het project CJG is een rapportage³ van Alleato beschikbaar die informatie biedt over de voortgang en gerealiseerde resultaten. Het beeld is overwegend positief. Veertien CJG's zijn actief (oktober 2010) en voor nog eens veertien CJG's is de geplande opening in 2010 of 2011.

Voorts worden ten aanzien van de organisatie en werkwijze van de CJG de volgende bevindingen gemeld:

- Gemeenten geven ten opzichte van 2009 meer invulling aan de koppeling met lokale welzijnsvoorzieningen.
- Vergroten van bekendheid en toegankelijkheid van het CJG heeft voor veel gemeenten hoge prioriteit.
- Alle gemeenten gaan werken met een digitaal CJG.
- Er zijn nauwelijks gemeenten die de behoefte van allochtone groepen in kaart hebben gebracht.
- Onder begeleiding van de CJG aanjagers zijn veel gemeenten tot regionale samenwerking gekomen of hebben daarvoor gevorderde plannen.

Noot 2 Beiden zijn instrumenten ten behoeve van informatie-uitwisseling over kinderen.

Noot 3 Rapportage quickscan Centra voor jeugd en gezin in de provincie Utrecht (oktober 2010).

De meeste gemeenten zijn tevreden over de ondersteuning (kennisuitwisseling, advies op maat) die door de CJG-aanjagers⁴ geboden wordt en willen dat dit wordt voortgezet. De interviews ondersteunen het positieve beeld. Wel wordt vanuit zorgaanbieders de opmerking gemaakt dat het voor hen ondoenlijk zal zijn om afspraken te maken met 29 verschillende CJG's.

Invoering verwijsindex en EKD

In de rapportage van Alleato is ook informatie opgenomen over het uniform elektronisch kinddossier, over de digitalisering van de JGZ dossiers en over de landelijke verwijsindex. Allen zijn in gebruik. Van de Verwijsindex wordt bij de meeste gemeenten/CJG's nog beperkt gebruik gemaakt; het aantal organisaties dat op de Verwijsindex is aangesloten, is in de meeste gemeenten nog gering.

Wraparound care

De pilots Wraparound care zijn gestart in Utrecht en Amersfoort. De Hogeschool Utrecht voert hier een monitor op uit.

Uit de interviews komt een positief beeld over de eerste resultaten van Wraparound Care naar voren (zie tekst in kader). Op basis van het implementatieplan continuering pilot (september 2011) is besloten de pilotfase te verlengen met één jaar tot eind 2011. De insteek is om deze fase te benutten om vraagstukken rond financiering, wet- en regelgeving en ontschotting aan te pakken. Het doel is om vervolgens implementatie in de regulier aanbod mogelijk te maken.

Noot 4 De CJG-aanjagers worden gefinancierd en aangestuurd vanuit de provincie.

Wrap around care: beschrijving en voorbeeld

Wrap around care is gericht op het verbeteren van de begeleiding van gezinnen met meerdere problemen. Deze multiprobleemgezinnen kampen met problemen op meerdere terreinen zoals opvoeding, werk, welzijn, wonen, onderwijs en justitie. De problemen van deze groep zijn zo uniek dat standaardoplossingen niet werken. Bestaande regels en maatregelen passen niet. Het is daarom noodzakelijk deze gezinnen maatwerk te bieden. Afstemming van de inzet van alle bij het gezin betrokken partijen is nodig, zodat vrijblijvendheid voor gezin én uitvoerende organisaties verdwijnt. De gemeente Utrecht en de provincie Utrecht hebben het initiatief genomen daartoe een nieuwe aanpak te ontwikkelen. Wrap Around Care is een intensieve vorm van gezinsbegeleiding van Multi probleem gezinnen. Voor en met het gehele gezin wordt een plan opgesteld waarin de verschillende vormen van hulp zijn opgenomen. De gezinsbegeleider doet de coördinatie van zorg.

Het gezin is aangemeld voor Wrap around care door de school maatschappelijk werker vanwege het gedrag van het kind. De gezinsbegeleider ging in gesprek met de moeder en stelde samen met haar de hulpverleningsdoelen op. Deze zijn eerst praktisch van aard, waar mogelijk laat ze het gezin zelf de dingen uitzoeken. De hulp van de gezinsbegeleider is de eerste periode gericht op het winnen van het vertrouwen. De moeder is duidelijk een zorgmijder. Over een aantal problemen viel niet te praten. Voor de gezinsbegeleider is het belangrijk dat de moeder achter de hulp staat. Zowel de moeder als een van de kinderen lijkt behoefte te hebben aan geestelijke gezondheidszorg. Het proces van de gezinsbegeleider is erop gericht dat ze dit inzien en ervoor open staan hier hulp op te krijgen. Ondertussen stemt de begeleider ook de hulpverlening af. Bij het gezin is ook een ambulante begeleider die vanuit het project Voorkom huisuitzetting betrokken. Afgesproken is dat zij zich meer richt op de financiële problematiek. Samen met alle betrokken hulpverleners vindt een zorgoverleg plaats waar de moeder ook bij aanwezig is. De hulp moet open zijn. Na een klein jaar heeft het gezin grote stappen gemaakt. Het kind krijgt jeugdpsychiatrische hulp, de moeder wilde uiteindelijk zelf psychologische hulp. Er zijn nog veel instanties bij het gezin betrokken. De gezinsbegeleider is ervan overtuigd dat de stappen die zijn gemaakt niet hadden plaatsgevonden zonder de intensieve aanpak van WAC. Daarbij vindt de gezinswerker een aantal punten zeer belangrijk. De hulp moet transparant zijn; geen verborgen agenda's en zoveel mogelijk het gezin de doelen laten opstellen. Het gezin moet weer in zijn kracht worden gezet en het netwerk waar mogelijk gemobiliseerd. Volgens de gezinsbegeleider is een groot winstpunt dat de hulpverlening duurzaam is, beter beklijft. De aanpak vergt wel veel tijd, meer dan normaal maar dat betaalt zich terug.

Projecten programmalijn 2

Het platform Onderwijs en Zorg is stopgezet, omdat dit overlegorgaan naast bestaand overleg op schaal van de regio onvoldoende meerwaarde bood volgens de deelnemers. Gezien de brede vertegenwoordiging van zowel primair als voortgezet onderwijs, bleek het opstellen van een agenda die voor alle genodigden voldoende aanspraak niet mogelijk. Er wordt gezocht naar alternatieven om tot afstemming te komen.

In het kader van het onderdeel Aansluiten werkprocessen onderwijs en jeugdzorg is een inventariserend onderzoek uitgevoerd naar zorgstructuren in het onderwijs⁵, en heeft Bureau Jeugdzorg nagegaan waar uitbreiding en herverdeling van deelname in bestaande ZAT's noodzakelijk is. Dit is een voorwaardenscheppende stap voor het tot stand brengen van een betere aansluiting van onderwijs en jeugdzorg. In 2011 wordt hier verder invulling aan gegeven.

De Utrechtse School beoogt een integraal onderwijs/ zorgaanbod (1 loket), het reduceren van belemmerende factoren, talentontwikkeling en burger-

Noot 5 Het onderzoek is getiteld 'Foto regionale zorgstructuren van het onderwijs binnen de provincie Utrecht' (Alleato, juni 2009).

schapsactiviteiten. De doelgroep betreft leerlingen die moeilijk mee kunnen komen in het reguliere onderwijs. De provincie heeft tot op heden haar bijdrage geleverd in het inhoudelijk afstemmen en financieel ondersteunen van het project Verlengde schooldag (VSD) binnen de Utrechtse School. Dit onderdeel, dat najaar 2010 gestart is, beoogt de ontwikkeling/uitvoering van aanvullende en versterkende componenten op het onderwijsprogramma. Breedtesport-, culturele- en pauzeactiviteiten worden daarin aangeboden. De activiteiten vinden plaats binnen de school, in de buurt en op locatie. Deze activiteiten vinden vooral plaats tijdens schoolpauzes en na reguliere schooltijd. De beschikking (oktober 2010) betreft de coördinatie, implementatie en registratie van VSD-activiteiten.

Draagvlak

Uit de interviews blijkt dat het draagvlak voor de meeste projecten goed is, vooral voor de ondersteuning van CJG vorming, en de invoering van de verwijsindex en het elektronisch kinddossier. Hoewel de noodzaak van afstemming wordt onderschreven was voor het platform Onderwijs en Zorg bij betrokkenen onvoldoende draagvlak gelet op de tijdsinvestering die dit vergt.

4.2 Doelbereik

Kerndoel: Aan de voorkant meer nadruk op preventie en vroegtijdig ingrijpen bij problemen, aan de achterkant meer aandacht voor uitstroom en nazorg.

De vorming van CJG's draagt er stellig toe bij dat aan de voorkant meer nadruk komt te liggen bij preventie en vroegtijdig ingrijpen bij problemen. Er zijn tot nu toe (oktober 2010) veertien CJG's tot stand gekomen en de Utrechtse gemeenten hebben samengewerkt bij de invoering van de verwijsindex en het EKD. Het is zonder meer positief dat deze instrumenten provinciebreed zijn ingevoerd. Toch is invoering van deze instrumenten alleen niet voldoende om een bijdrage te leveren aan vroegtijdig ingrijpen. Het is vanzelfsprekend ook noodzakelijk dat van deze instrumenten op een goede manier gebruik gemaakt wordt. In ieder geval voor wat betreft de verwijsindex is er op dit punt ruimte voor verbetering.

Het onderdeel van het kerndoel dat betrekking heeft op meer aandacht voor uitstroom en nazorg (wat ons inziens gelezen moet worden als meer uitstroom en nazorg is gerealiseerd) is niet gehaald.

Kerndoel: hulp op tijd (geen lange doorlooptijden of wachtlijsten) en dichtbij (hulp naar het kind in plaats van andersom).

Er zijn geen gegevens beschikbaar gekomen waarmee onderbouwd kan worden dat dit doel bereikt is. Wel kan worden verwacht dat Wraparound care en de vorming van CJG's er (op termijn) toe leidt dat hulp meer op tijd en dichtbij geboden wordt.

Kerndoel: Versterken van eigen kracht van het kind en zijn omgeving.

Het project Wraparound care draagt deze gedachte duidelijk in zich, zoals het voorbeeld in het kader ook laat zien. Ook de Utrechtse School zou mogelijk een rol kunnen spelen bij het realiseren van deze doelstelling, maar aangezien het project op het moment van deze audit net van start was gegaan, kan (nog) niet worden aangegeven of dit daadwerkelijk het geval is.

Kerndoel: Een betere aansluiting van het onderwijs op de jeugdzorgketen.

Er zijn geen gegevens beschikbaar om uitspraken te doen over de realisatie van dit doel.

4.3 Advies over continuering programmaonderdelen

Ten aanzien van de voortzetting in 2011 adviseren wij als volgt:

- Mede gelet op het transitieproces adviseren wij de ondersteuning van lokale CJG-vorming voort te zetten. Het belangrijkste aandachtspunt is het vergroten van het bereik van CJG's zodat gezinnen meer profijt gaan krijgen van opvoedondersteuning en hulpverlening die door of via CJG's geboden wordt. Een aandachtspunt is het bereik onder allochtone gezinnen.
- Verder is de borging van interventies en instrumenten van belang. Vooral in gemeenten waar nog weinig van de verwijfsindex gebruik wordt gemaakt, moet de aansluiting van relevante organisaties op de verwijfsindex worden gestimuleerd.
Uiteindelijk is borging de verantwoordelijkheid van de CJG's en gemeenten. De Verwijsindex kan ook een belangrijke rol spelen bij de aansluiting tussen CJG's en de zorgdiensten rond het onderwijs. In dit verband is het van groot belang dat Zorgadviesteam (ZAT's) of scholen (daar waar nog geen ZAT aanwezig is) op de Verwijsindex worden aangesloten. Het werken met dit instrument is een voorwaarde om de afstemming te bevorderen.
- Het beeld van betrokkenen over het project Wraparound Care is positief. De verlenging van de pilotfase tot eind 2011 beoogt implementatie mogelijk te maken door vraagstukken op het gebied van financiering, wetgeving en ontschotting aan te pakken. Vanuit het programma is het van belang hier waar mogelijk en nodig ondersteuning te verlenen.
- Bij het voortzetten van het onderdeel Aansluiting werkprocessen in het onderwijs en in de jeugdzorg dient rekening gehouden te worden met de aanbevelingen uit het rapport 'Foto regionale zorgstructuren van het onderwijs binnen de provincie Utrecht'.
- De Utrechtse School die in najaar 2010 van start is gegaan, dient vanzelfsprekend eveneens te worden voortgezet, waarbij bereik onder en effect bij de doelgroep belangrijke aandachtspunten zijn.

Ten slotte moet hier nog het project 'Verzamelen van informatie binnen CJG's, samenwerkingskansen in de provincie Utrecht' worden genoemd. Het project beoogt uniformiteit aan te brengen in de wijze waarop CJG's verantwoordings- en sturingsinformatie genereren. Ons advies luidt dit project niet te gaan uitvoeren en wel om de volgende redenen:

- Het is een voorstel waarin geen rekening wordt gehouden met het feit dat de wijze waarop CJG's georganiseerd worden, sterk van elkaar verschilt.
- Indien goed gebruik gemaakt gaat worden van de verwijfsindex, waardoor problemen van kinderen en gezinnen vroegtijdig gesignaleerd worden, biedt dit goede mogelijkheden om de samenwerking op uitvoeringsniveau tussen instellingen te bevorderen. Wij achten dit effectiever en efficiënter dat het bevorderen van samenwerking via uniformiteit in verantwoordings- en sturingsinformatie.
- De energie moet het laatste jaar vooral gaan zitten in het vergroten van het bereik en het verbeteren van het hulpaanbod van CJG's. Het project 'Verzamelen van informatie binnen CJG's' levert daar geen bijdrage aan.

5 Programmalijn 3: Diversiteit

5.1 Uitvoering projecten

Schema 5.1 biedt een overzicht van de 7 onderdelen die in het kader van de audit beoordeeld zijn. Bij de beoordeling past de kanttekening dat relevantie voor transitie voor al deze onderdelen met een ± beoordeeld zijn. De projecten dragen immers niet bij aan een goed verloop van de transitie, maar het is wel van belang dat ook tijdens het transitieproces bereik en kwaliteit van de hulpverlening aan kinderen/gezinnen van buitenlandse afkomst een belangrijk agendapunt blijft.

Schema 5.1 Programmalijn 3: Diversiteit

		Voortgang	Draagvlak	Profijt voor kind en gezin	Toekomstgericht/ relevant voor transitie
1	Kwaliteitskring met experts	+	+	indirect	±
2	Outreachend voorlichtingsprogramma	stopgezet	±	-	±
3	Diversiteit cliënten participatie	geborgd	+	+	±
4	Quicksan	afgerond	+	indirect	±
5	Diversiteitsaudit	afgerond	+	indirect	±
6	Stimuleringsprijs	geborgd	+	indirect	±
7	Zorgvernieuwing diversiteit	+	+	?	±

Kwaliteitskring met experts

De oorspronkelijke bedoelingen en taken voor deze kwaliteitskring op het gebied van diversiteit getuigen van een hoog ambitieniveau: zo krijgt de kwaliteitskring de taak om gevraagd en ongevraagd advies op het gebied van alle programmalijnen te leveren en worden zij geacht als een soort begeleidingscommissie te functioneren bij de projecten Quick scan en Multi-CultiScoreCard, die binnen de programmalijn diversiteit worden uitgevoerd. Het idee is oorspronkelijk dat alle (geïndiceerde) jeugdzorginstellingen een deelnemer leveren aan de kwaliteitskring. In de notitie Strategie borging diversiteit (augustus 2010) wordt geconstateerd dat de meeste leden zelf (nog) weinig expertise hebben, maar dat zij wel invloed hebben binnen de eigen organisatie. De expertise op het gebied van diversiteit komt van buiten en wordt teruggelegd in de instellingen. De verbinding met andere programmalijnen wordt wel beleidsmatig (meer) gedaan, maar concretisering in de uitvoering is gering.

Concluderend kan worden vastgesteld dat het nut van de kwaliteitskring vooral ligt in de begeleiding van activiteiten in de eigen programmalijn en het overbrengen van kennis over diversiteitsbeleid naar zorginstellingen. De rol voor andere programmalijnen is beperkt.

Outreachend voorlichtingsprogramma

Dit programmaonderdeel, dat gericht is op het ontwikkelen en implementeren bij CJG's van een outreachende voorlichtingsmethodiek gericht op vroegsignalering van vragen en problemen bij de doelgroep Nederlandse jeugdigen met ouders van buitenlandse afkomst, is niet van de grond gekomen. De betrokken gemeenten Utrecht en Nieuwegein hebben uiteindelijk besloten niet aan een pilot deel te nemen. In beide gemeenten is het feit dat het CJG nog in een opbouwfase verkeert een belangrijk argument om niet mee te doen.

Diversiteit cliënten participatie

Dit onderdeel beoogt een bijdrage te leveren aan het 'diversiteitsproof' maken van cliëntenparticipatie binnen Utrechtse zorginstellingen. Het platform voor cliëntenparticipatie JIJ Utrecht heeft een belangrijke rol gespeeld in dit onderdeel. Volgens de notitie Strategie borging diversiteit zijn uiteindelijk de volgende resultaten behaald:

- De JIJ-(cliënten)participatiemeter is diversiteitsproof. Dit wordt mee genomen in het reguliere borgingstraject met validatie van de participatiemeter.
- Zorginstellingen hebben een plan van aanpak om diversiteit in hun reguliere speerpunten cliëntenparticipatie mee te nemen.

Het project wordt als afgerond beschouwd; JIJ Utrecht heeft in hun plan van aanpak voor 2011 en 2012 in het reguliere beleid de activiteiten die een vervolg moeten krijgen opgenomen (diversiteit is onderdeel van het pva). Hiermee is het ingebed in het reguliere beleid. Daarnaast wordt JIJ Utrecht meegenomen in het hele traject rondom strategie borging diversiteitbijeenkomsten.

Quick scan

De Quick scan is afgerond en biedt inzicht in het huidige bereik van Nederlandse jeugdigen met ouders van buitenlandse herkomst. Bovendien geeft het rapport een overzicht van good practices die erop gericht zijn knelpunten in bereik en toegankelijkheid van het zorgaanbod (zowel geïndiceerd als niet-geïndiceerd). De resultaten van de Quick scan zijn tevens gebruikt om andere programmaonderdelen aan te scherpen.

Diversiteitsaudit/MultiScoreCardDiversiteit

Door Forum, het Instituut voor Multiculturele Ontwikkeling, is in 2009 bij de jeugdzorgaanbieders en BJZ Utrecht de diversiteitsaudit uitgevoerd. De resultaten daarvan zijn vastgelegd in het rapport 'Diversiteitsaudit Jeugdzorg Provincie Utrecht' (Forum, 2009).

Enkele opvallende conclusies die uit het onderzoek getrokken kunnen worden, luiden:

- Alle instellingen merken dat er bepaalde groepen zijn die drempels ervaren naar de jeugdzorg en/of pas in een laat stadium bij jeugdzorg terecht komen. Bureau Jeugdzorg vindt dit een belangrijk thema en heeft enkele activiteiten om de toegankelijkheid te verbeteren, zoals het project 'Tussen in' dat samen met de Marokkaanse vrouwenorganisatie Al Amal wordt uitgevoerd.
- Instellingen verschillen sterk in de mate van draagvlak en aandacht voor diversiteitsbeleid.
- Er is binnen de instellingen over het algemeen weinig zicht op
 - de invloed van etnisch-culturele diversiteit op de effectiviteit van methodieken;
 - de deskundigheid van medewerkers op dit gebied en de rol van etnisch-culturele diversiteit in het personeelsbeleid.

De aanbevelingen die in het rapport zijn opgenomen, zijn door instellingen omgezet in minimaal twee speerpunten. Er is bovendien een gezamenlijk plan van aanpak speerpunten diversiteitbeleid opgesteld, waarin de speerpunten *toegankelijkheid* en *personeel* zijn omgezet in concrete acties.

Stimuleringsprijs

Er is een stimuleringsprijsvraag uitgeschreven. De instelling die het meest aansprekende projectvoorstel doet om diversiteit binnen de instelling te vergroten, krijgt de mogelijkheid dit plan te gaan uitvoeren.

De winnaar is bezig met ontwikkelen van intercultureel communicatiepakket. Doelstelling van dit pakket is: de communicatiemiddelen die de Jeugdzorg tot haar beschikking heeft goed en effectief te laten aansluiten bij de veranderende doelgroep, te weten meer cliënten met een buitenlandse achtergrond. Uitgangspunten bij deze middelen zijn het schrijven van een korte tekst, aansluiting bij de beleving van deze doelgroep (cultuur en taalbegrip), beeldend materiaal en een interactieve aanpak. Op deze wijze wordt de drempel naar onze jeugdzorg verlaagd.

Zorgvernieuwing diversiteit

Voor zorgvernieuwing diversiteit is een aparte tranche met oproep voor projecten uitgezet onder zorgaanbieders. De eerste oproep heeft niet geleid tot subsidietoekenningen. In de tweede oproep is de kennisontwikkeling vanuit diversiteit verwerkt en is een meer gerichte oproep uitgezet in het voorjaar van 2010 en heeft geleid tot drie projecten die tot en met 2011 lopen. Er is nog geen zicht op de resultaten van deze projecten.

Draagvlak

Uit de interviews blijkt dat voor de diverse onderdelen van het programma veel draagvlak bestaat. Een uitzondering vormt het onderdeel 'Outreachend voorlichtingsprogramma' dat niet goed paste bij de stand van zaken rond de CJG-ontwikkeling in de betreffende gemeenten.

Geïnterviewden zijn het erover eens dat diversiteitsbeleid ook het komende jaar veel aandacht moet blijven krijgen.

5.2 Doelbereik

Kerndoel: Het verbeteren van diversiteit in toegankelijkheid en bereik.

De resultaten die binnen Programmalijn 3 zijn bereikt liggen vooral op het vlak van het realiseren van randvoorwaarden die binnen BJU, de cliëntorganisatie JIJ Utrecht en jeugdzorgaanbieders die een beter en vroegtijdig bereik van Nederlandse jeugdigen met ouders van buitenlandse afkomst mogelijk maken. Er heeft echter geen monitoring plaatsgevonden zodat (nog) niet kan worden vastgesteld in hoeverre de onderdelen binnen deze programmalijn geleid hebben tot een beter bereik van deze doelgroep.

Kerndoel: versterken van eigen kracht van het kind en zijn omgeving.

Volgens direct betrokkenen is de invulling van deze programmalijn niet specifiek gericht geweest op dit kerndoel dat in het programmaplan bij alle programmalijnen is opgenomen. Behoudens de pilots zorgvernieuwing diversiteit kan ook niet worden verwacht dat de onderdelen in deze programmalijn een bijdrage leveren aan dit doel.

5.3 Advies over continuering programmaonderdelen

De meeste onderdelen binnen deze programmalijn zijn succesvol afgerond. Het onderdeel Outreachend voorlichtingsprogramma is in 2010 reeds stopgezet.

Het onderdeel Zorgvernieuwing diversiteit wordt in 2011 voortgezet; daarover is reeds in 2010 een besluit genomen. Daarnaast is het noodzakelijk

dat het onderwerp diversiteit in het totale programma een belangrijk aandachtspunt blijft. Dit uitgangspunt leidt tot de volgende adviezen:

- Aandacht besteden aan de borging van activiteiten die in gang zijn gezet en dan met name van de diversiteitsaudit die is uitgevoerd. Diversiteitsbeleid bij BJU en de zogaanbieders heeft een constante waarde en zou verankerd moeten worden / blijven in het kwaliteitsbeleid van deze instellingen en in de prestatieafspraken tussen de provincie en de instellingen in het kader van hun subsidierelatie. In dit verband adviseren wij de kwaliteitskring met experts in 2011 voort te zetten.
- Monitor of het bereik van kinderen met ouders van buitenlandse afkomst en de effectiviteit van de hulpverlening aan deze doelgroepen in positieve zin verandert. Voor wat betreft de zorgaanbieders dient dit te worden meegenomen als aspect van de effectmetingen die als resultaat van het onderdeel Verbetering effectieve interventies (programmaliijn 6) worden uitgevoerd c.q. uitgevoerd gaan worden.
- Maak bereik van doelgroepen van buitenlandse afkomst tot een van de speerpunten bij de ondersteuning van CJG-vorming. Dit betekent onder meer dat lokale organisaties gebruik moeten kunnen maken van kennis en instrumenten die binnen programmaliijn 3 ontwikkeld zijn. Daarnaast is evenzeer van belang dat op lokaal niveau door CJG's op het bereik onder kinderen met ouders van buitenlandse afkomst gestuurd gaat worden.

6 Programmaliijn 4: Vraagsturing

6.1 Uitvoering programmaonderdelen

Schema 6.1 biedt een overzicht van 6 (van de in totaal 7) onderdelen die in het kader van de audit beoordeeld zijn.

Schema 6.1 Programmaliijn 4; Vraagsturing

	Voortgang	Draagvlak	Kind en gezin centraal	Relevant voor transitie
1. Vraag/ aanbod analyse	afgerond	+	indirect	+
2. Kwalificatie vraaggericht voor alle BJU indicaties (VIB-traject)	afgerond	+	+	+
3. Invoering instrumentarium vaststelling hulpvraag ⁶	+	+	+	+
4. Signs of safety	+	+	+	+
5. Provinciaal crisis interventieteam (SEZ)	+	+	+	+
6. Gezamenlijk informatiesysteem	+	+	indirect	-

Vraaganalyse

Er is in 2010 door ADD-Groep een vraaganalyse uitgevoerd, waarbij in kaart is gebracht welke hulpvragen en problemen er zijn op lokaal- en wijkniveau. Hiermee is er een bruikbaar instrument beschikbaar om te komen tot betere afstemming tussen het provinciale en het lokale hulpaanbod.

Kwalificatie vraaggericht voor indicaties (VIB-traject)

Dit onderdeel is nauw verbonden met het onderdeel 'invoering instrumentarium indicatiestelling'; de toepassing van bepaalde instrumenten is immers een voorwaarde voor vraaggericht indiceren. Door BJU is in 2009 in het kader van landelijk traject Verbetering Indicatiestelling Bureau Jeugdzorg (VIB-traject) een werkwijze ontwikkeld die na toetsing door Ordina het predicaat *VIB-proof* heeft gekregen. De kwaliteit van deze wijze van indiceren blijft jaarlijks getoetst worden.

Invoering instrumentarium vaststellen hulpvraag

Het werken met (gestandaardiseerde) instrumenten binnen de jeugdzorg vindt onder meer onder invloed van het VIB-traject in toenemende mate plaats. Zowel in de toegang bij het BJU als bij de zorgaanbieder worden diverse instrumenten gebruikt, zowel voor het inschatten van de aard en de ernst van de problematiek, de taxatie van de risico's als de indicatiestelling. Eind 2010 is de Step bij BJU en alle zorgaanbieders in gebruik.

Signs of safety

Signs of safety is een werkwijze die vanaf het eerste contact met het gezin er op gericht is een veilige thuissituatie voor kinderen te creëren. Het netwerk wordt ingeschakeld om het gezin hierbij te ondersteunen. Eind 2010 is deze werkwijze bij BJU (AMK en Spoedeisende zorg zie volgend onderdeel),

Noot 6 In de documenten van het UJC wordt hier de term 'indicatiestelling' gebruikt. Aangezien indicatiestelling een activiteit van BJU is en het hier gaat om instrumenten die ook door zorginstellingen worden toegepast, is het zorgvuldiger om van vaststellen van de hulpvraag te spreken.

de Raad voor de Kinderbescherming en vier zorgaanbieders geïmplementeerd. In de loop van 2011 wordt Signs of safety ook bij de andere zorgaanbieders ingevoerd.

Spoedeisende zorg (SEZ)

Het meest in het oogspringende resultaat van deze programmalijn is de totstandkoming van een geïntegreerd aanbod voor spoedeisende zorg (24-uurs crisisopvang) waarin BJU, jeugd GGZ en zorgaanbieders samenwerken.

De samenwerkingsafspraken met de GGZ-crisisdienst van Altrecht (werkt buiten kantoor tijden voor alle leeftijden) en de jeugd-GGZ van Altrecht (uitsluitend tijdens kantoor tijden) zijn vastgelegd in een handboek Spoedeisende zorg. Als knelpunt wordt gesignaleerd dat er te weinig crisisplekken beschikbaar zijn, zowel bij jeugdzorgaanbieders als bij de jeugd-GGZ (zie het rapport "De samenwerking tussen BJZ en GGZ bij crisis en spoed", Anne-Marie Broeders, Bram van Dijk en Lenneke Wolswinkel, 2010). Met het oog op dit knelpunt wordt momenteel door Adviesbureau Van den Bunt een onderzoek gedaan naar vraag en aanbod bij crisishulpverlening.

Gezamenlijk informatiesysteem

Er is een informatiesysteem operationeel, waarmee gegevens op het gebied van de provinciale jeugdzorg zowel op individueel aanbieders niveau als geaggregeerd niveau snel en actueel toegankelijk kunnen worden gemaakt en ook tussen BJU en aanbieders gegevens kunnen worden uitgewisseld. De informatiesystemen zijn ingebed in de routine van het werk en daarmee geborgd. Op grond van de interviews blijkt dat het gebruik van dit systeem nog verbetering behoeft.

Draagvlak

Het draagvlak voor de onderdelen in deze programmalijn is bij betrokkenen zonder meer aanwezig; in de uitvoering van deze onderdelen hebben zich geen grote knelpunten voorgedaan.

6.2 Doelbereik

Kerdoel: versterken eigen kracht van het kind en zijn omgeving

Signs of safety is gebaseerd op empowerment van het gezin, waarbij de sociale omgeving van het gezin wordt ingeschakeld. Nu deze werkwijze bij BJZ (AMK en SEZ), de Raad voor de Kinderbescherming en vier zorgaanbieders is ingevoerd en de resterende zorgaanbieders in 2011 zullen volgen, mag verwacht worden dat het programmaonderdeel Signs of safety gaat bijdragen aan realisatie van dit kerndoel.

Kerdoel: omslag naar vraaggerichte zorg

De vraaganalyse zoals uitgevoerd levert een bijdrage aan het in beeld brengen van hulpvragen en problemen op lokaal niveau; daarmee is dit onderdeel voorwaardenscheppend van het realiseren van het kerndoel 'omslag naar vraaggerichte zorg'. De onderdelen 'kwalificatie vraaggericht voor BJU-indicaties (VIB-traject)' en 'invoering instrumentarium vaststelling hulpvraag' hebben beiden bijgedragen aan een meer vraaggerichte werkwijze van BJU en zorgaanbieders bij het vaststellen van de hulpvraag. Of dit er in de praktijk ook toe leidt dat de hulpverlening zelf meer is toegesneden op de vraag van cliënten kan op grond van de beschikbare informatie niet worden vastgesteld.

De realisering van een crisisdienst voor jongeren die 24 uur bereikbaar is, voorziet zeker in een behoefte van jongeren die spoedeisende hulp nodig hebben en levert daarmee een bijdrage aan het kerndoel 'omslag naar vraaggerichte zorg'. Deze bijdrage kan verder worden vergroot als het knelpunt dat er te weinig crisisopvangplaatsen zijn, verminderd wordt.

6.3 Advies over continuering programmaonderdelen

Twee onderdelen, te weten de vraag/aanbodanalyse en het VIB-traject zijn beide afgerond.

De onderdelen Signs of safety en SEZ zijn beiden succesvolle onderdelen die direct bijdragen aan kerndoelen van het UJC. We adviseren deze onderdelen in 2011 voor te zetten.

Ook voor de (verdere) invoering van een instrumentarium voor de vaststelling van de hulpvraag zijn in 2011 al financiële middelen toegekend. Wij bevelen aan dat in het kader van de voortzetting van dit onderdeel wordt nagegaan in hoeverre toepassing van instrumenten ook daadwerkelijk bijdraagt aan een meer vraaggerichte hulpverlening. Speciale aandacht verdient de vraag of met inzet van deze instrumenten ook vroegtijdige toegang van kinderen met ouders van buitenlandse afkomst tot (lichte vormen van) hulpverlening wordt gerealiseerd.

We beschikken over onvoldoende informatie om een advies te geven over (de wijze van) continuering van het onderdeel Gezamenlijk informatiesysteem.

7 Programmaliijn 5: Ketenzorg

7.1 Uitvoering projecten

Schema 7.1 biedt een overzicht van de 4 onderdelen die in het kader van de audit beoordeeld zijn.

Schema 7.1 Programmaliijn 5: Ketenzorg

	Voortgang	Draagvlak	Profijt voor kind en gezin	Relevant voor transitie
1. Integrale indicatie meervoudige problematiek	afgerond	±	±	+
2. Pilot 1 kind 1 plan	+	+	+	+
3. Uniforme aanbodbeschrijving intersectorale jeugdzorg	-	±	indirect	-
4. Pilots nazorg	-	±	-	+

Integrale indicatie meervoudige problematiek

Met het loket indiceerwijzer, waarin BJU, CIZ en REC IV in samenwerken, is de mogelijkheid tot integrale indicatie van meervoudige problematiek (combinatie van inzet van zorg en speciaal onderwijs) tot stand gebracht. Tot dusver is er echter nog slechts sporadisch gebruik van gemaakt en daardoor leeft bij betrokkenen de vraag of het loket indiceerwijzer in stand moet worden gehouden.

Pilot 1 kind 1 plan

De pilot beoogt de coördinatie van zorg en de hulpverlening voor het kind en mogelijk het gezin te verbeteren. Kinderen en gezinnen met meervoudige problematiek hebben te maken met meerdere schakels in meerdere ketens zoals zorg, jeugd, onderwijs, justitie, inkomen en werk. In de pilot is het de bedoeling dat de afzonderlijke ketens worden doorbroken en realiseren dat barrières in de samenwerking worden beslecht. Het doel is betere hulpverlening waarbij het kind centraal staat. Voor het kind en het gezin krijgt dit onder meer vorm door herstel van het gewone leven en regie in handen nemen; versterking van de eigen kracht en empowerment.

De pilot één kind één plan, waarvoor het realiseren van draagvlak bij de betrokken organisaties de nodige tijd in beslag heeft genomen is inmiddels goed op gang gekomen en in november 2010 zijn er 13 kinderen die gebruik maken van dit geïntegreerde zorgaanbod (zie ook inzet).

Project nazorg

De pilots nazorg stagneren doordat nauwelijks aanmeldingen hebben plaatsgevonden. De oorspronkelijke opzet sluit niet aan bij het reguliere aanbod en bij het uitgangspunt van onder meer de pilots één kind één plan en WAC. Nazorg zou onderdeel moeten zijn van een hulpverleningsplan en waar mogelijk ook belegd moeten zijn bij de reeds betrokken zorgaanbieders en bij de gemeente die daarin de eigen verantwoordelijkheden heeft. Overigens zijn betrokkenen overtuigd van het nut van nazorg; het moet echter wel op een andere manier georganiseerd worden. Inmiddels is aangesloten bij de ontwikkelingen van één kind één plan en de CJG ontwikkelingen. Resultaat van het project wordt een adviesnota, op basis van ondermeer de pilots en een visietraject, die als routeplan voor gemeenten en zorgaanbieders dient.

Uniforme aanbodbeschrijving van intersectorale jeugdzorg

Het doel van dit project is het beter ontsluiten van bestaande informatie over het (geïndiceerde) zorgaanbod, waardoor hulpvragers beter een keuze kunnen maken welk zorgaanbod voor hen geschikt is.

In de notitie Stand van zaken project Uniforme aanbodbeschrijving intersectorale jeugdzorg (oktober 2010) wordt aangegeven dat in dit project eerst is nagegaan of aangesloten kon worden bij bestaande initiatieven, met name de website van UJC zelf en de digitale zorgcatalogus van MEE en GGD. Gelet op de tijdelijkheid van het UJC is afgezien van de eerste mogelijkheid en om financiële overwegingen is afgezien van de tweede mogelijkheid. Vervolgens wordt in de notitie een aantal ontwikkelingen geschetst in andere programmalijnen die duiden op een behoefte om te komen tot meer inzicht in het aanbod van verschillende ketenpartners. Op basis daarvan wordt een voorstel gedaan om toch door te gaan met het streven tot een gezamenlijk aanbodbeschrijving te komen. Dit zou moeten starten met een onderzoeksfase waarin wettelijke taken op dit gebied, lopende initiatieven en ervaring, belanghebbenden en kosten en financiering in beeld gebracht worden. Na het haalbaarheidsonderzoek volgt aan de hand van concrete scenario's besluitvorming over een eventueel vervolg.

Casus één kind één plan

Vader en moeder zijn drie jaar gelden gescheiden. De scheiding was voor iedereen een zeer zware en intensieve periode. Sindsdien wonen de twee kinderen bij de moeder. Vooral het oudste kind heeft de laatste jaren moeite mee te komen op school, vertoont problematisch gedrag. De vader ziet de kinderen weinig maar krijgt wel signalen van school. Jeugdzorg wordt ingezet. Het oudste kind heeft een aantal gesprekken met een psycholoog maar moeder vindt die niet waardevol. Moeder vindt de opvoeding moeilijk. Ze is zelf zo druk dat het niet lukt de hele tijd op de kinderen te letten, bijvoorbeeld of zij hun huiswerk wel doen. Ook zij maakt zich zorgen om de oudste. Ze vindt de zorg die ze krijgt zelf niet zo waardevol. De vader maakt zich zorgen maar krijgt per half jaar alleen een summiere update over de hulp. Er is geen verbetering, eerder verslechtering. De hulpverleenster meldt het gezin aan voor 1k1p. De aanmeldcoördinator plant een bijeenkomst waar alle betrokken partijen aanwezig zijn; de beide ouders, de school, de ambulante werker bureau jeugdzorg, de ouderpraktijkondersteuner van het GGZ. De moeder vond het aanvankelijk en confronterend dat zij al die mensen nodig heeft, ze wil graag minder afhankelijk worden van hulp. De vader vond het prettig dat de problemen op tafel lagen al had hij wel het idee dat niet alle problemen besproken konden worden omwille van de privacy van de moeder. Tijdens het gesprek geven de vader en moeder aan waar nu behoefte aan is; wat is nodig om de situatie te verbeteren en wat betekent dit voor de huidige hulpverlening? Tijdens het gesprek staan de kinderen centraal; wat is in hun belang. De uitkomst is een herschikking van de hulp. De kinderen gaan op termijn naar een naschoolse dagbehandeling. Normaal zou dat moeilijk zijn omdat al een indicatie is afgegeven voor de intensieve ambulante hulp maar de aanmeldcoördinator kan behandeling toch realiseren. Dan speelt alleen nog de wachtlijst waardoor nog niet helder is of de kinderen snel naar de behandeling kunnen. De moeder is blij dat deze hulp wordt ingezet. Het geeft haar rust en tijd om met andere problemen aan de slag te gaan. De moeder wordt ook getest op ADHD. Ze zegt hier zelf van dat ADHD wel een hoop zou verklaren voor haarzelf. De vader is blij dat de kinderen op de behandeling meer ritme en ondersteuning zullen krijgen dan zij bij de moeder thuis krijgen. Zowel de vader als de moeder hebben de hoop dat het nu beter zal gaan met de kinderen. Ze vinden dat nu de juiste hulp wordt ingezet.

In deze casus heeft de methodiek 1k1p geleid tot een herschikking van de hulp. Door de aanwezigheid van de betrokken partijen en de input van de ouders kon goed worden bepaald waar behoefte aan is. De betrokken ketens waren betrokken in het overleg. Het plan voorziet erin dat de kinderen betere ondersteuning krijgen (kind centraal), dat de moeder tijd krijgt om problemen op te pakken en dus daarmee ook versterkt wordt in haar eigen rol, verantwoordelijkheid (eigen kracht). Ook is het proces transparant verlopen, de ouders participeerden in de bespreking en analyse.

Draagvlak

Het draagvlak voor de pilot Eén kind, één plan is inmiddels groot bij betrokkenen. Betrokkenen zien een duidelijke meerwaarde van deze gezamenlijke werkwijze. Voor de overige drie onderdelen is het draagvlak minder groot:

- Voor de integrale indicatie geldt dat het geringe gebruik van het loket indiceerwijzer het draagvlak niet ten goede komt.
- Bij nazorg is er draagvlak voor de achterliggende gedachte, maar niet voor de wijze waarop die gedachte in de praktijk is uitgevoerd.
- Bij de uniforme aanbodbeschrijving is er draagvlak bij enkele direct betrokkenen, maar zijn er andere geïnterviewden die sterk twifelen aan nut en praktische haalbaarheid.

7.2 Doelbereik

Kerdoel: Aan de voorkant meer nadruk op preventie en vroegtijdig ingrijpen bij problemen, aan de achterkant meer aandacht voor uitstroom en nazorg

Met één kind één plan is een stap gezet om eerder in te grijpen bij problemen en daarbij gebruik te maken van het aanbod voor zorgaanbieders. Ten aanzien van verbetering van nazorg zijn nog geen directe resultaten geboekt in de pilots en is alleen indirect nazorg “op de agenda” gekomen.

Kerdoel: Een betere aansluiting van het onderwijs op de jeugdzorgketen
Programmaliijn 5 draagt niet bij aan een betere aansluiting van het onderwijs op de jeugdzorgketen, omdat er geen projecten binnen deze programmaliijn zijn waarbij het onderwijs actief is betrokken.

Kerdoel: Meer hulp op tijd (geen lange doorlooptijden of wachtlijsten) en dichtbij (hulp naar het kind in plaats van andersom)

Het is niet aannemelijk dat de projectonderdelen een bijdrage leveren aan verkorten van doorlooptijden en wachttijden; wel wordt met name door één kind één plan een bijdrage geleverd aan hulp naar het kind brengen in plaats van andersom.

Kerdoel: Versterken van eigen kracht van het kind en zijn omgeving.

Het project Eén kind één plan draagt bij aan het realiseren van deze doelstelling, zoals uit de casusbeschrijving op de vorige pagina blijkt. De overige onderdelen dragen niet bij aan het realiseren van deze doelstelling.

7.3 Advies over continuering programmaonderdelen

We adviseren Eén kind één plan te continueren. Dit type aanbod dient de komende jaren breder in de provincie beschikbaar te komen.

Het project Indiciestelling meervoudige problematiek kan als afgerond worden beschouwd. De vraag is wel of het loket indiceerwijzer in stand moet worden gehouden. Wij adviseren dit in ieder geval voorlopig wel te doen met als argumenten:

- Geïntegreerde indicatiestelling betekent ook dat een integrale analyse van de hulpvraag kan plaatsvinden. Dat is in het belang van kind en gezin.
- De komende jaren zal door de transitie veel veranderen rondom indicatiestelling. Hoewel voor dat proces nog vele onzekerheden bestaan, is het zonder meer de verwachting dat integrale analyse van de hulpvraag

de komende jaren belangrijker zal worden. Zolang deze functie niet op een ander niveau belegd kan worden, is het niet verstandig om het loket indiceerwijzer op te doeken.

We adviseren het onderdeel Uniforme aanbodbeschrijving stop te zetten. daarbij speelt in de eerste plaats eenzelfde overweging als bij het advies om het project 'Verzamelen van informatie binnen CJG's' (zie hoofdstuk 5 over programmalijn 1 en 2) niet te gaan uitvoeren.

- Het is een voorstel waarin het aanbod en niet het kind en gezin centraal wordt gesteld. Afstemming en samenwerking tussen instellingen dienen gestalte te krijgen bij de concrete hulpverlening aan kinderen en gezinnen.
- In de tweede plaats is het inzichtelijk maken van het aanbod primair een verantwoordelijkheid van instellingen zelf. De ervaringen die eerder in dit project zijn opgedaan laten ook zien dat instellingen hierin vaak al hun eigen koers volgen. Het uniformeren hiervan zal een zeer kostbaar proces worden, waarvan de baten bij lange na niet tegen de kosten zullen opwegen.

Voor het onderdeel Nazorg zijn reeds afspraken gemaakt tussen gemeenten en zorgaanbieders. Het project loopt tot juni 2011. Conform ontwikkelingen die reeds in gang zijn gezet adviseren wij het project een duidelijk andere inhoud te geven. Nazorg dient niet in aparte projecten gestalte te krijgen, maar dient regulier onderdeel te zijn van het hulpverleningsaanbod. Daarom zijn bij de voortzetting van dit onderdeel twee voorwaarden essentieel:

- Nazorg dient onderdeel te zijn van twee andere projecten die in het kader van het UJC, namelijk Wraparound Care en 1 kind 1 plan worden uitgevoerd.
- Als het gaat om nazorg moet een duidelijke verantwoordelijkheid worden neergelegd bij instellingen.
Voor de beëindiging van de hulpverlening moet een nazorgplan zijn opgesteld waarin duidelijk is waar de jongere heengaat en welke vorm van nazorg door wie wordt geboden.

8 Programmalijn 6: Kwaliteit en zorgvernieuwing

8.1 Uitvoering programmaonderdelen

Schema 8.1 biedt een overzicht van de 4 onderdelen die in et kader van de audit beoordeeld worden.

	Voortgang	Draagvlak	Profijt voor kind en gezin	Relevant voor transitie
1. Professionalisering	+	+	indirect	-
2. Verbetering effectieve interventies	+	+	+ indirect	-
3. Invoering prestatie-indicatoren	afgerond	+	indirect	-
4. Pilots zorgvernieuwing	?	+	?	+

Professionalisering en verbetering effectieve interventies

We behandelen beide onderdelen samen, omdat we op basis van onze informatie geen scherp onderscheid kunnen aanbrengen tussen beide onderdelen.

In het projectplan voor professionalisering zijn als doelstellingen opgenomen:

- Door middel van invoering van een basisset aan methodieken bij verschillende samenwerkingspartners in de keten op termijn zoveel mogelijk eenheid van taal en handelen creëren in het jeugdbeleid (lokaal en geïndiceerd).
- Door middel van methode-evaluaties systematische feedback te organiseren voor en door professionals binnen de geïndiceerde jeugdzorg.
- Door middel van het organiseren van kennisateliers op inhoud en samenwerking ontmoetingen organiseren tussen verschillende professionals in de keten.

In de verdere documenten die ons ter beschikking staan komen we informatie tegen over de volgende vier subonderdelen:

- 1 beschrijving en onderbouwen van modules
- 2 invoering praktijkgestuurd effectonderzoek
- 3 methode-evaluaties
- 4 kennisateliers

Bij de eerste drie van deze onderdelen is het NJi betrokken. Het NJi werkt daarbij samen met Praktikon, PI Research, Spirit en PIONN. In 2009 is het rapport 'Jeugdzorgaanbod beschrijven en onderbouwen in de provincie Utrecht' verschenen. In dit rapport wordt onder meer de volgende conclusies getrokken:

'Het totale zorgaanbod in de provincie Utrecht vraagt om een herordening en indikking. Op het moment van de inventarisatie in oktober 2008 onderscheiden de zorgaanbieders gezamenlijk 106 modules. Hierin is veel diversiteit en overlap te zien; veel modules hebben ongeveer dezelfde aanpak maar worden onder een andere naam gepresenteerd. Een oriëntatie die meer uitgaat van doelgroepen en minder van bestaande voorzieningen/hulpsoorten zal ook een herordening en indikking met zich meebrengen'.

'De oorspronkelijke ambitie van het project om 28 modules gereed te hebben voor indiening bij de Erkenningscommissie Jeugdinterventies is achteraf te ambitieus geweest. Het uiteindelijke resultaat is dat twee modules aan het einde van het project indienbaar zijn; bij de overige modules is een verdere aanscherping van de theoretische onderbouwing en/of een doorontwikkeling van de module nodig.'

In 2010 is aan NJi een vervolgopdracht verstrekt om een inventarisatie en analyse te maken van de portfolio's van zeven zorgaanbieders. Dit traject is in juni 2010 afgerond. Recent heeft de provincie als resultaat van deze opdracht een samenvatting ontvangen met als titel 'Het Utrechtse jeugdzorgaanbod vergeleken en geanalyseerd' (versie 21 januari 2011 voor de provincie). Voorts zijn werkgroepen gestart rond modules die meerdere instellingen aanbieden. De bedoeling van deze werkgroepen is vergelijkbaar aanbod meer programmatisch en doelgroepgericht af te stemmen, in te richten en te beschrijven.

Ten aanzien van het tweede subonderdeel 'invoering van praktijk gestuurd effectonderzoek' is in 2009 door Praktikon geïnventariseerd welke effectmetinginstrumenten door de instellingen worden gebruikt. Vervolgens is een traject gestart om te komen tot afspraken over gezamenlijk gebruik van instrumenten. Alle instellingen gebruiken de CBCL om gedragsproblematiek bij jeugdigen te meten. Daarnaast voeren de instellingen de NOSI of GVL in voor het meten van opvoedingstress bij de ouders, respectievelijk van de kwaliteit van het gezinsfunctioneren. Najaar 2010 wordt in een brief van het NJi aan betrokkenen van programmalijn 6 gemeld dat de gegevensverzameling bij de meeste instellingen op gang begint te komen.

Het derde subonderdeel 'het ontwikkelen en invoeren van de werkwijze methode-evaluaties' is zomer 2010 van start gegaan. Het doel van dit project is een werkwijze te ontwikkelen en uit te proberen hoe de gegevens uit praktijk gestuurd effectonderzoek te benutten op teamniveau. Kortweg gaat het erom uit te zoeken welke gegevens benodigd zijn, hoe deze besproken kunnen worden met teams en hoe daaruit verbeterpunten voor de uitvoering van de hulp af te leiden zijn. Inmiddels is de werkwijze ontwikkeld en in 2011 wordt in alle instellingen een trainer opgeleid en een plan van aanpak opgesteld voor de implementatie van deze werkwijze.

Het vierde en laatste onderdeel 'de kennisateliers' is najaar 2010 gestart. Inmiddels zijn er twee ateliers gehouden: het eerste over middelengebruik en het tweede over het binnenhalen van personeel van buitenlandse afkomst. Voor 2011 staat verspreid over het jaar negen kennisateliers gepland.

Invoering prestatie-indicatoren

Uit interviews blijkt dat dit project inmiddels is afgerond en de meeste instellingen een basisset van prestatie-indicatoren heeft ingevoerd.

Pilots zorgvernieuwing

In de periode van 2008 tot en met 2010 heeft de provincie vier tranches uitgezet voor het indienen van pilots zorgvernieuwing. De tranches hebben ieder een focus of een aantal focus terreinen. Ingediende voorstellen zijn beoordeeld op de punten evidence based, intersectorale samenwerking, spin off, algemene haalbaarheid, prijs kwaliteit en snelheid om van oud tot nieuw aanbod te komen.

De eerste tranche is gericht op het verbeteren van de effectiviteit van de jeugdzorg en betere samenwerking met aanpalende terreinen. Van de zes aanvragen van vier aanbieders zijn vijf aanvragen van drie aanbieders gehonoreerd.

Gehonoreerde aanvragen tranche 1:

- De Rading: ombouw van residentieel naar pleegzorgplaatsen, werken met effectieve methoden, netwerkontwikkeling en ondersteuning na residentiële zorg, in pleegzorg residentie ieder één plaats voor spoedhulp.
- Trajectum; ombouw van diagnose door dagopname (3-5 dagen) naar diagnose thuis met meer samenwerking met betrokken partners.
- Trajectum; samen met onderwijs het invoeren van één methodiek voor dagbehandeling en educatie jonge kinderen.
- Timon: afstemming methodiek/ aanpak voor oudere jeugd van de behandeling en ondersteuning richting school/ werk.
- Timon; Bij KTC voor tienermoeders professionalisering van de hulpverlener (wat maakt dat hulp effectief is).

De tweede tranche (geen specifieke focus) leverde 23 aanvragen op van zeven aanvragers. Één aanvraag is gehonoreerd; De Rading start een pilot voor specifieke en effectieve meiden hulpverlening voor meiden die slachtoffer zijn van loverboys.

De derde tranche leidde tot veertien aanvragen en is onderverdeeld in drie percelen; effectieve zorg (6 aanvragen), diversiteit (3 aanvragen), intersectoraal zorg programma (5 aanvragen). De provincie concludeert dat veel aanvragen niet voldoende concreet zijn op de beoordelingscriteria en dat aanvragen niet voldoende aanbodgericht zijn⁷. Drie voorstellen zijn gehonoreerd waarvan twee in het 1e en één in het derde perceel.

Zowel Lijn5 als De Rading voeren een pilot voor trajecthulpverlening voor meisjes uit. De trajecthulpverlening wordt uitgevoerd door een intersectoraal team en is erop gericht de overgang van de gesloten naar de open jeugdzorg goed te laten verlopen. Timon start een pilot intersectorale zorgprogrammering. In samenwerking met Centrum maliebaan wordt een intersectoraal programma ontwikkeld dat zal leiden tot meer efficiëntie voor die jeugdigen die nu buiten de boot vallen.

Voorafgaand aan de vierde tranche is budget beschikbaar gesteld om de haalbaarheid van intersectorale zorgvernieuwing te verkennen. Deze ronde leidde tot drie gehonoreerde onderzoeksvoorstellen. Een onderzoek richt zich op de intersectorale zorgaanbod voor ortho psychiatrische behandeling. Een tweede onderzoek is een doelgroepanalyse en vergelijking met het onderzoek van ADD-Groep naar de vraag. Het derde onderzoek richt zich op vernieuwing van de crisishulp op basis van een doelgroepanalyse. Van de pilots zorgvernieuwing zijn (nog) geen voortgangsrapportages beschikbaar. Hierdoor kan geen beeld worden verschaft over voortgang, bereik en resultaten.

Jeugdketentalent

Is een talentenpool van talentvolle professionals en richt zich op het ketenbreed inzetten van professionals. Een extern bureau is bedenker van het initiatief en heeft een verkenning uitgevoerd. Verschillende partijen zijn betrokken maar een deel van de benodigde partners ontbreekt nog.

Noot 7 Conclusies projectteam derde tranche zorgvernieuwing.

Draagvlak

De programmaonderdelen professionalisering en verbetering effectieve interventies zijn goed verlopen en hebben een belangrijk veranderingsproces onder meer gericht op meer vraaggericht en effectiever werken door de zorgaanbieders in gang gezet. Ook de invoering van een uniforme set prestatie-indicatoren bij de zorgaanbieders geeft aan dat er bij zorgaanbieders draagvlak is ontstaan om gezamenlijk een kwalitatief hoogwaardig zorgaanbod in de provincie Utrecht neer te zetten.

8.2 Doelbereik

Kerndoel: Meer kwaliteit en effectiviteit van zorg

Een belangrijk resultaat van Programmalijn 6 is dat het aantal interventies dat zorgaanbieders aanbieden sterk is teruggebracht en dat de instellingen zijn gaan samenwerken met als doel een aanbod te realiseren wat goed is afgestemd op behoeften van verschillende doelgroepen. Bovendien zijn alle instellingen nu in staat om met behulp van standaard instrumenten NOSI en CBCL de effecten van hun interventies te meten.

Bij zes aanbieders is een pilot gestart in het kader van de verbetering van effectieve interventies met een looptijd 2009/ 2011. De pilots richten zich op de invoering van methodes, instrumenten om te komen tot een meer effectief zorgaanbod. De ingediende plannen kennen over het algemeen een looptijd van ontwikkelen en invoeren in 2010 en monitoring/ evaluatie in 2011. Het is daarom nog te vroeg om een beeld te kunnen verschaffen van de effecten van de pilots.

Kerndoel: Een omslag naar vraaggerichte zorg

De onderdelen Professionalisering en verbetering effectieve interventies dragen bij aan het scheppen van de randvoorwaarden die het realiseren van deze doelstelling mogelijk maken. Ook de invoering van prestatie-indicatoren kan daar op indirecte wijze een bijdrage aan leveren.

Kerndoel: Een omslag in de hulpverlening naar het stimuleren en versterken van de eigen kracht van het kind en zijn omgeving.

Een aantal pilots zorgvernieuwing is erop gericht de hulp te organiseren in de omgeving van het kind en de krachten in het netwerk te mobiliseren, te ondersteunen. Over de voortgang en de resultaten van deze pilots is nog geen informatie beschikbaar.

8.3 Advies over continuering programmaonderdelen

De invoering van gezamenlijke prestatie-indicatoren beschouwen we als afgerond. Daarbij past overigens de kanttekening dat het goed is om na te gaan of de prestatie-indicatoren inderdaad een nuttige functie hebben en tot zinvolle sturingsinformatie leiden.

Voor de programmaonderdelen *professionalisering en verbetering effectieve interventies* zijn er totaal vier subonderdelen onderscheiden:

1 Beschrijving en onderbouwing van modulen.

Dit onderdeel moet in 2011 worden voortgezet, waarbij als einddoel geldt dat elke instelling zijn interventies op een duidelijke en voor de verschillende doelgroepen toegankelijke wijze beschreven heeft.

- 2 De invoering van praktijkgericht effectonderzoek is deels afgerond. Door de zorgaanbieders is het meten van effecten onderdeel gemaakt van de reguliere werkprocessen. In 2011 moet als follow up door elke zorgaanbieder duidelijk worden gemaakt welke effecten voor interventies zichtbaar worden door toepassing van de meetinstrumenten.
- 3 De werkwijze methode evaluaties wordt ingevoerd en de data uit praktijk gestuurd effect onderzoek worden gebruikt om het aanbod en de uitvoering ervan te verbeteren.
- 4 De kennisateliers dienen conform de voorgenomen planning in 2011 worden voortgezet.

Voor de pilots *zorgvernieuwing* geldt dat er (nog) geen voortgangsrapportages beschikbaar zijn die inzicht geven in voortgang en resultaten van deze pilots⁸ en dat we dus ook geen advies kunnen geven ten aanzien van de continuering van dit onderdeel. We beperken ons tot de aanbeveling dat het nodig is om in 2011 de resultaten en dan met name de effecten voor kinderen en gezinnen van deze pilots zichtbaar te maken.

Ten slotte adviseren we het nieuwe initiatief Jeugdketentalent niet voort te zetten. Dit initiatief past niet binnen het uitgangspunt om het laatste jaar zo veel mogelijk in te zetten op verbetering van hulpverlening en voorzieningen voor kind en gezin.

Noot 8 Volgens de subsidieregels die de provincie hanteert is dit ook niet nodig en hoeft pas na afloop een rapportage te worden ingediend die inzicht in de uitgevoerde activiteiten en resultaten geeft. Het was in het kader van het programma UJC wenselijk geweest als er eerder rapportages beschikbaar waren gekomen.

9 Organisatie

De organisatie van het programma wordt op drie componenten bekeken:

- 1 structuur en samenhang
- 2 functioneren stuurgroep
- 3 sturing en informatievoorziening

Tenslotte wordt ingegaan op de financiële stand van zaken.

Structuur en samenhang

Het idee om bestuurders van de belangrijkste organisaties verantwoordelijk te laten zijn voor een specifiek programmaonderdeel wordt door geïnterviewde leden van de stuurgroep als een sterk punt van de organisatiestructuur beschouwd. Het heeft er in sterke mate toe bijgedragen dat deze bestuurders zich aan het programma geïnterviewde hebben en dit heeft bijgedragen aan een goed draagvlak van het project en het op gang komen van de voor een groot veranderingstraject benodigde samenwerking tussen betrokken organisaties.

Tegelijkertijd constateren vrijwel alle geïnterviewden (zowel leden van de stuurgroep als andere geïnterviewden) dat de onderverdeling in zes inhoudelijke programmalijnen en een algemene programmalijn, als te veel van het goede wordt beschouwd. Daarbij worden de volgende argumenten aangevoerd:

- De structuur heeft tot een veelheid van overleggen geleid, die veel tijd van betrokkenen heeft gevraagd en niet altijd als functioneel wordt ervaren.
- Doordat elke programmalijn weer een aantal activiteiten (minimaal vier en maximaal acht) heeft en binnen die onderdelen soms weer een aantal afzonderlijke projecten worden uitgevoerd, is het moeilijk om een goed en volledig overzicht te verkrijgen van het totale programma en alle activiteiten die daartoe behoren. Er kan worden vastgesteld dat het goed geweest zou zijn bij de start van het programma (aanvullende) afspraken te maken over de wijze waarop onderdelen gemonitord zouden worden (zie ook kopje sturing en informatievoorziening).

De afstemming tussen de programmalijnen is een verantwoordelijkheid van de programmamanager. Hoe meer programmalijnen, hoe lastiger het wordt om voldoende zicht te hebben op de onderdelen binnen andere programmalijnen waarmee verbindingen gelegd kunnen worden. Ook hebben een aantal wisselingen in de personele invulling plaatsgevonden die belemmerend hebben gewerkt voor het creëren van samenhang. In de vorige audit werd geconstateerd dat 'de samenhang tussen de activiteiten die door de programmalijnen gerapporteerd werden, vrijwel geheel ontbrak.' In de huidige situatie lijkt afstemming en kennisuitwisseling met name tussen programma-lijn 3 en enkele andere programmalijnen (met name 4 en 6) plaats te vinden. De programmalijncoördinatoren hebben aangegeven in 2011 in te willen zetten op de verbinding met lijn 1+2.

Functioneren stuurgroep

De geïnterviewde leden van de stuurgroep geven aan dat de stuurgroep een belangrijke functie heeft in het op gang brengen en houden van het beoogde veranderingsproces binnen de jeugdzorg. Voorts zijn zij van mening dat de stuurgroep vooral als klankbordgroep heeft gefunctioneerd. De formele verantwoordelijkheid voor de besluitvorming over het programma berust immers bij de provincie. De programmamanager van de provincie is verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma dat wil zeggen de afstemming tussen programmalijnen, het signaleren van knelpunten en de toekenning van de financiën voor de programmaonderdelen.

De programmamanager heeft de stuurgroep op hoofdlijnen geïnformeerd over de voortgang van verschillende programmaonderdelen. In dit kader is conform de afspraken bij de start van het programma twee keer een voortgangsrapportage opgesteld. In deze rapportages is aangegeven in welke fase de uitvoering van de onderdelen zich bevindt. Daarnaast is op verschillende vergaderingen specifiek aan bepaalde (succesvolle) onderdelen van het programma aandacht geschonken. De informatievoorziening aan de stuurgroep is daarmee vooral gericht geweest op het in stand houden van draagvlak.

Sturing en informatievoorziening

De sturing vanuit de provincie heeft vooral plaatsgevonden op basis van toetsing van de voorstellen die voor de verschillende programmaonderdelen zijn ingediend door de bestuurlijke trekkers en de programmalijn coördinatoren van de provincie; conform de P&C cyclus die de provincie hanteert. In de voorstellen is aangegeven aan welke kerndoelen wordt bijgedragen en op welke wijze dat zal gebeuren.

Er zijn voor de wijze waarop over de programmaonderdelen gerapporteerd wordt geen aanvullende afspraken gemaakt. Dit heeft tot gevolg gehad dat de wijze waarop over de uitgevoerde onderdelen gerapporteerd is sterk varieert. Over bepaalde onderdelen zijn rapportages verschenen die inzicht bieden in de uitgevoerde activiteiten en de behaalde resultaten. Voor andere onderdelen is deze informatie niet voor handen. Er kan geconcludeerd worden dat op basis van de schriftelijke informatievoorziening moeilijk een goed overzicht van het programma kan worden gegenereerd. Door de meeste geïnterviewden wordt dit als een gemis ervaren.

Financiën

Het UJC kent nog één uitvoeringsjaar. Per 1 januari 2011 is van het totaal begrootte bedrag van ruim 20,4 miljoen ruim 11 miljoen uitgegeven. Provinciale Staten heeft in 2010 besloten in het kader van bezuinigingen het programma met 1 miljoen te korten. Voor 2011 liggen al bestuurlijke toezegging en harde verplichtingen van voor in totaal 3,9 miljoen. Resteert dus nog een bedrag van ruim 4,4 miljoen euro. Op basis van de begrootte bedragen houden de meeste programmalijnen budget over als in 2011 geen nieuwe verplichtingen voor projecten worden aangegaan. Alleen programmalijn één en drie benaderen de begrootte uitgaven. Binnen de verschillende programmalijnen zijn grote verschillen in de realisatie van de uitgaven tussen de projecten. Sommige projecten hebben het begrootte budget benut (of overschreden) terwijl op andere projecten geen kosten zijn geboekt.

In het slothoofdstuk geven wij aan over welke onderdelen het resterende budget naar onze mening verdeeld moet worden.

tabel 9.1 **Overzicht van begrootte en gereali-
seerde uitgaven voor het programma
UJC (peildatum 1-1-2011)**

	begroting	realisatie tm 2010	Nog be- schikbaar 1-1-2011	reeds verplicht op 1-1-2011	beschikbaar
Lijn 1 en 2	Preventie en vroegsignalering en onderwijs				
	1.689.000	920.460			
	Centra voor Jeugd en Gezin				
	Verwijsindex	533.000	619.065		
	Electr. Kind Dossier	350.000	0		
	Van Signaal naar Zorg (Wrap-around care)	725.000	967.395		
	Flexibilisering jeugdgezondheidszorg	568.000	568.271		
	Projectkosten, scholing	45.000	36.898		
	Platform onderwijs-jeugdzorg	-	208		
	Aansluiting werkprocessen	352.000	46.350		
	Pilot risicotaxatie onder jongeren	325.000	0		
	Overig	350.000	200.000		
	totaal lijnen 1 en 2	4.937.000	3.358.647	1.578.353	660.000
Lijn 3	Diversiteit in bereik en toegankelijkheid				
	49.000	49.340			
	Quickscan				
	211.000	159.894			
	Kwaliteitskring met experts				
	120.000	0			
	Outreaching voorlichtingsprogramma				
	196.000	213.278			
	Zorgprogramma gericht op diversiteit				
	44.000	43.930			
	Cliëntenraden geschoold en divers				
	345.000	281.517			
	Multicultiscorecard				
	200.000	119.577			
	Verandermethodiek				
	342.000	183.309			
	Overig				
	totaal lijn 3	1.507.000	1.050.845	456.155	110.000
Lijn 4	Vraaggestuurd aanbod				
	29.500	58.065			
	Vraag/aanbodanalyse				
	1.720.000	902.640			
	Provinciaal Crisisinterventieteam				
	147.500	157.478			
	Afstemmen werkprocessen				
	570.000	0			
	Invoering instrumentarium				
	100.000	0			
	Gezamenlijk informatiesysteem				
	370.000	243.752			
	Overig				
	totaal lijn 4	2.937.000	1.361.935	1.575.065	946.000
Lijn 5	Samenhang in de jeugdzorgketen				
	52.000	52.271			
	Integrale indicatie meervoudige problematiek				
	330.000	86.160			
	Pilot Eén kind, één plan				
	-	0			
	Uniforme aanbodbeschrijving				
	600.000	52.000			
	Afspraken over nazorg				
	214.000	24.729			
	Overig				
	totaal lijn 5	1.196.000	688.160	507.840	235.000
Lijn 6	Zorgvernieuwing en kwaliteit van de zorg				
	1.650.000	189.174			
	Professionalisering				
	1.940.000	1.083.555			
	Verbetering effectieve interventies				
	3.360.000	1.515.992			
	Pilots zorgvernieuwing				
	450.000	87.640			
	Invoering prestatie-indicatoren + Overig(?)				
	totaal lijn 6	7.400.000	2.876.361	4.523.639	1.650.000
Lijn 7	Algemeen				
	2.447.000	1.722.560	724.440	350.000	374.440
	Subtotaal				
	20.424.000	11.058.508	9.365.492	3.951.000	5.414.492
	Bezuiniging -/-				1.000.000
	Totaal				4.414.492

10 Conclusies en aanbevelingen

Deze audit heeft een tweeledige vraagstelling.

- 1 Het verkrijgen van inzicht in hoeverre de opzet van het programma en de activiteiten die tot nu toe zijn uitgevoerd op een effectieve en efficiënte wijze bijdragen aan de doelstellingen van het programma.
- 2 In welke mate de ontwikkelingen van het afgelopen jaar het noodzakelijk maken om het programma bij te stellen.

In de conclusies wordt de eerste vraagstelling beantwoord. Daarbij gaan we eerst kort in op de effectiviteit en efficiency⁹ van de organisatie, vervolgens op de effectiviteit van de programmaonderdelen. In de aanbevelingen wordt de tweede vraagstelling beantwoord.

10.1 Effectiviteit en efficiency organisatie UJC

De organisatorische opzet van het programma UJC heeft duidelijk tot positieve resultaten geleid: er is draagvlak voor een belangrijk veranderingsproces in de jeugdzorg mee gecreëerd en verder uitgebouwd. Tevens is de samenwerking tussen de betrokken organisaties op gang gebracht en verbeterd. Daarmee kan worden geconcludeerd dat met het oog op draagvlak en samenwerking de opzet van het UJC effectief is geweest.

Ten aanzien van de efficiency zijn daarentegen kritische kanttekeningen te plaatsen:

- Zes verschillende programmalijnen met elk weer 4 tot 8 programmaonderdelen leidde tot een complex geheel waarbij het moeilijk was het overzicht te houden en samenhang tussen de programmaonderdelen te bewaken.
- Bij de start zijn in aanvulling op de P&C cyclus van de provincie geen afspraken gemaakt over de wijze van voortgangsrapportage over projecten. Dit heeft er toe geleid dat de informatievoorziening over de programmaonderdelen sterk van elkaar verschilt. Ook dit werkt belemmerend voor het bewaren van overzicht over het programma en het bewaken van samenhang.

10.2 Effectiviteit programmaonderdelen

Ten aanzien van de effectiviteit van programmaonderdelen moet allereerst worden opgemerkt dat op dit moment (nog) geen effectmetingen van programmaonderdelen beschikbaar zijn. Ook omdat sommige projecten nog doorlopen tot het einde van programma (2011). Er zullen dan ook alleen indicatieve uitspraken worden gedaan over de mate waarin de doelstellingen worden bereikt.

Er kan worden vastgesteld dat van de in totaal 30 programmaonderdelen er 14 zijn waarvan kinderen en gezinnen (naar verwachting) direct profijt heb-

Noot 9 Over de efficiency van de afzonderlijke programmaonderdelen kan in deze audit geen uitspraak worden gedaan.

ben. Daarnaast zijn er 12 onderdelen waarvan kinderen en gezinnen op indirecte wijze kunnen profiteren; dat zijn met name onderdelen die gericht zijn op deskundigheidsbevordering van professionals, verbetering van werkprocessen en invoering van digitale instrumenten.

Het onderdeel nazorg heeft tot dusver nauwelijks profijt voor kind en gezin opgeleverd; de verwachting is dat dit in de gewijzigde opzet wel het geval zal zijn. Er zijn twee onderdelen die zijn stopgezet en daarmee noch direct noch indirect profijt voor het gezin hebben opgeleverd. Het betreft het platform onderwijs en zorg en het outreachend voorlichtingsprogramma. Over het onderdeel afstemmen werkprocessen cliënten logistiek, beschikken we over onvoldoende informatie om te kunnen beoordelen of er sprake is van profijt voor kind en gezin.

Per doelstelling kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

Aan de voorkant meer nadruk op preventie en vroegtijdig ingrijpen bij problemen, aan de achterkant meer aandacht voor uitstroom en nazorg

- Voor wat betreft de nadruk op preventie en vroegtijdig ingrijpen kan worden vastgesteld dat daar met verschillende projecten een bijdrage aan wordt geleverd.

Op dit punt valt nog veel winst te boeken door voort te bouwen op de volgende ontwikkelingen die reeds in gang zijn gezet:

- CJG vorming uitbouwen en ondersteunen;
- Stimuleren toepassing verwijsindex;
- Aansluiting aanbod zorgaanbieders bij aanbod vanuit CJG's.
- Voor wat betreft nazorg constateren we dat daarmee nog geen positieve resultaten zijn geboekt.

Een betere aansluiting van het onderwijs op de jeugdzorgketen

Ten aanzien van deze doelstelling kan worden geconstateerd dat nog weinig resultaat is bereikt. Positief is wel dat de pilot Utrechtse School najaar 2010 van de grond gekomen is.

Een omslag in de hulpverlening naar het stimuleren en versterken van de eigen kracht van (het systeem van) het kind en zijn omgeving (empowerment)

De omslag moet op de werkvloer in de hulp zichtbaar zijn en kan daarom het beste beschouwd worden vanuit pilots. Vooral bij de pilots één kind één plan en Wrap around care is deze omslag zichtbaar. Ook de methodiek Signs of safety bevat de elementen voor omslag. Bij de drie aanpakken is aandacht voor de kansen, de positieve krachten van het kind en het gezin worden versterkt en de omgeving wordt gemobiliseerd.

Ook de plannen van aanpak voor de projecten die zijn ingediend in het kader van de onderdelen diversiteit zorgvernieuwing en pilots zorgvernieuwing zijn gericht op het realiseren van deze omslag. Zoals reeds gezegd is er nog geen informatie beschikbaar waaruit kan gesteld worden dat de omslag ook gerealiseerd wordt. Voorts kan worden vastgesteld dat een aantal projecten gericht zijn op het realiseren van de voorwaarden (zoals het toerusten van professionals voor een vraaggerichte werkwijze en meer aandacht voor de effectiviteit van interventies) die deze omslag mogelijk maken. Het gaat dan onder meer om de onderdelen professionalisering en verbetering effectieve interventies in programmalijn 6.

Het verbeteren van diversiteit in toegankelijkheid en bereik

Om dit doel te bereiken zijn belangrijke randvoorwaarden (zoals de aandacht voor diversiteit bij werving en selectie personeel en het wegnemen van drempels voor kinderen met ouders van buitenlandse afkomst) gerealiseerd. Op dit moment is (nog) niet bekend of de instroom van kinderen van buitenlandse afkomst ook beter (meer en sneller) verloopt. Het is van belang dat dit de komende jaren gemonitord gaat worden.

Meer Hulp op tijd (geen lange doorlooptijden of wachtlijsten) en dichtbij (hulp naar het kind in plaats van andersom)

Er is een verschuiving waarneembaar van de hulp naar het kind in plaats van andersom. Dat blijkt uit een aantal pilots die de gezinnen opzoeken in hun omgeving en waarbij cliënten (ouders) deelnemen aan de zorgoverleggen. Ook is meer ambulante hulp ingekocht waarvoor geen indicatie nodig is. Tegelijk zijn we van mening dat de verschuiving verder kan worden doorgevoerd en ook in 2011 dezelfde aandacht nodig heeft.

Een omslag naar vraaggerichte zorg

Ook hier kunnen we constateren dat belangrijke stappen zijn gezet. In de reeds eerder genoemde projecten Wrap Around Care, 1 kind 1 plan en Signs of Safety wordt vorm gegeven aan de vraaggerichte zorg. Ook het project spoedeisende zorg levert een zeer belangrijke bijdrage aan het realiseren van deze doelstelling. Ten slotte is een aantal onderdelen in de vierde programmaliijn (vraaganalyse, omslag naar vraaggerichte zorg en VIB-traject) op zijn minst voorwaardenscheppend voor het realiseren van deze doelstelling.

Meer kwaliteit en effectiviteit van zorg

De onderdelen professionalisering en verbeteren effectiviteit van interventies zijn gericht op het realiseren van deze doelstelling. Instrumenten voor kwaliteit en effectmeting zijn ontwikkeld en geïmplementeerd. Zo zijn randvoorwaarden voor sturing op meer kwaliteit en effectiviteit geschapen en zal nu door monitoring de volgende stap - duidelijk maken dat het aanbod ook daadwerkelijk effectiever is - moeten worden gezet.

Slotconclusie effectiviteit programmaonderdelen

Voor de meeste doelstellingen geldt dat in het kader van het programma UJC duidelijk vooruitgang is geboekt. Het is groot belang dat in 2011 (en de daarop volgende jaren) de (positieve) resultaten en effecten van alle projecten die direct met de hulpverlening aan kind en gezin te maken hebben, zichtbaar gemaakt gaan worden, door gegevens over bereik van jongeren en de effecten van interventies op een goed toegankelijke wijze te presenteren.

10.3 Uitgangspunten voor 2011

Op grond van de voorgaande conclusie bevelen we aan het programma te continueren. Bij de continuering en aansturing van het programma in 2011 zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- De uit te voeren activiteiten moeten zoveel mogelijk directe resultaten voor kinderen en gezinnen opleveren.
- Zorg dat de resultaten voor kinderen en gezinnen zichtbaar worden gemaakt.

- In het kader van de transitie is het een voorwaarde dat zorgaanbieders hun kennis, kunde en hulpverleningsaanbod meer beschikbaar stellen voor het lokale veld en de aansluiting tussen het lokale veld en de zorgaanbieders verder vormgegeven wordt. Voor het vervolg van UJC kan dit vorm krijgen door het bereik van de pilots Wrap around care en één kind één plan te vergroten.
- Investeer in CJG's om deze verder voor te bereiden op de uitbreiding van taken in het kader van de transitie en om knelpunten in het zorgaanbod op lokaal niveau aan te pakken.
- Blijf specifieke aandacht geven aan diversiteit van het aanbod en het bereik van doelgroepen van buitenlandse afkomst.

10.4 Aanbevelingen programmaonderdelen

Van de 30 onderdelen die in het kader van UJC gestart zijn, zijn inmiddels 10 onderdelen afgerond en 2 onderdelen wegens gebrek aan resultaat stopgezet. Over 3 onderdelen kan geen advies over de wijze van continuering worden gegeven, omdat de informatie waarover we beschikken dat niet mogelijk maakt. Het betreft de onderdelen Voorzorg (programmaliijn 1), Afstemmen werkprocessen cliëntenlogistiek (programmaliijn 4) en het ontwikkelen van een Gezamenlijk informatiesysteem (programmaliijn 4). Over 17 onderdelen wordt wel een advies gegeven; dit is inclusief 2 onderdelen die nog in de planfase verkeren.

Advies onderdelen programmaliijnen 1 en 2

Ondersteuning CJG's

De aanjagers van de CJG's zijn als waardevol ervaren. De helft van de gemeentes heeft nu een operationeel CJG. In de overige gemeentes (op één na) staat de opening de komende periode gepland. De opstart en nadere invulling roept nog tal van ondersteuningsvragen op. In het kader van de transitie zullen de CJG's een doorontwikkeling maken. De aanjagers zouden de gemeentes en de CJG's op deze uitdagingen moeten ondersteunen en een proactieve houding moeten stimuleren. Aandachtspunten voor gemeentes en CJG's zijn onder meer: verbetering gebruik van de Verwijsindex, relatie onderwijs en zorgstructuur, overdracht van taken vanuit BJU naar CJG's.

Één kind één plan en Wrap around care

De pilots één kind één plan en Wrap around care lijken succesvol. De Hogeschool Utrecht voert een monitor uit naar deze projecten. Gezien de succesvolle berichten over de aanpak van de pilots en de aansluiting van de pilots bij de geformuleerde aandachtspunten ligt de focus op inbedden in de structurele jeugdketen en hierbij nadrukkelijk aansluiten bij de CJG ontwikkelingen. De pilot fase van WAC is met een jaar verlengd tot eind 2011 waarin belemmeringen ten aanzien van financiering, wet- en regelgeving en verkokering weggenomen kunnen worden.

Utrechtse school

De Utrechtse school richt zich op het verbeteren van de ontwikkelingskansen voor kinderen die in het reguliere onderwijs niet goed mee kunnen komen en bewerkstelligt bovendien een betere aansluiting tussen onderwijs en jeugdzorg. Dit project dat sinds najaar 2010 operationeel is, dient te worden voortgezet, waarbij het van belang is bereik en resultaten zichtbaar te maken.

Aansluiting werkprocessen onderwijs en jeugdzorg

Bij de continuering van dit onderdeel is het van belang rekening te houden met de aanbevelingen uit het rapport 'Foto regionale zorgstructuren van het onderwijs binnen de provincie Utrecht'.

Verzameling informatie binnen CJG's, samenwerkingskansen in de provincie Utrecht

Dit project beoogt uniformiteit aan te brengen in de wijze waarop CJG's verantwoordings- en sturingsinformatie genereren. Achterliggende gedachte is dat hiermee samenwerkingsmogelijkheden worden vergroot.

Ons advies luidt dit project niet te gaan uitvoeren en wel om de volgende redenen:

- Het is een voorstel waarin geen rekening wordt gehouden met het feit dat de wijze waarop CJG's georganiseerd worden, sterk van elkaar verschilt.
- Indien goed gebruik gemaakt gaat worden van de verwijzingsindex, waardoor problemen van kinderen en gezinnen vroegtijdig gesignaleerd worden, biedt dit goede mogelijkheden om de samenwerking op uitvoeringsniveau tussen instellingen te bevorderen. Wij achten dit effectiever en efficiënter dat het bevorderen van samenwerking via uniformiteit in verantwoordings- en sturingsinformatie.
- De energie moet het laatste jaar vooral gaan zitten in het vergroten van het bereik en het verbeteren van het hulpaanbod van CJG's. Het project 'Verzamelen van informatie binnen CJG's' levert daar geen bijdrage aan.

Advies onderdelen programmalijn 3

Kwaliteitskring met experts

In deze lijn zijn de meeste onderdelen afgerond. Het is echter van belang om aandacht te blijven besteden aan deze onderdelen en dan met name de diversiteitsaudit die is uitgevoerd. Diversiteitsbeleid bij BJU en de zogenaamde aanbieders heeft een constante waarde en zou verankerd moeten worden / blijven in het kwaliteitsbeleid van deze instellingen en in de prestatieafspraken tussen de provincie en de instellingen in het kader van hun subsidierelatie. In dit verband adviseren wij de kwaliteitskring met experts in 2011 voort te zetten.

Diversiteit zorgvernieuwing

Voor de drie pilots zorgvernieuwing diversiteit die in 2010 in gang zijn gezet, moet in 2011 worden nagegaan of hiermee het bereik van kinderen met ouders van buitenlandse afkomst en de effectiviteit van de hulpverlening aan deze doelgroepen in positieve zin verandert. Door de zorgaanbieders kan dit mogelijk worden meegenomen als aspect van de effectmetingen die als resultaat van het onderdeel Verbetering effectieve interventies (programmalijn 6) worden uitgevoerd c.q. uitgevoerd gaan worden.

Advies onderdelen programmalijn 4

Spoedeisende zorg

Dit onderdeel heeft geleid tot de totstandkoming van een geïntegreerd aanbod voor spoedeisende zorg (24-uurs crisisopvang). Een knelpunt bij dit onderdeel is dat er te weinig crisisplekken beschikbaar zijn; het is van belang dat dit knelpunt bij de continuering van dit onderdeel aangepakt gaat worden.

Signs of safety

Signs of safety is inmiddels bij BJU, de Raad voor de Kinderbescherming en vier zorgaanbieders ingevoerd. We adviseren dit onderdeel conform de plannen bij de andere zorgaanbieders in te voeren.

Invoering instrumentarium hulpvraag

Bij de voortzetting van dit onderdeel is van belang na te gaan in hoeverre toepassing van de instrumenten ook daadwerkelijk bijdraagt aan een meer vraaggerichte hulpverlening en in hoeverre de instrumenten bijdragen aan vroegtijdige toegang van kinderen met ouders van buitenlandse afkomst tot (lichte) vormen van hulpverlening.

Advies onderdelen programmalijn 5

Een kind een plan

We adviseren dit onderdeel te continueren en vanzelfsprekend is ook hier van belang de resultaten die deze aanpak heeft voor kinderen en gezinnen duidelijk zichtbaar te maken.

Nazorg

Voor het onderdeel Nazorg zijn reeds afspraken gemaakt tussen gemeenten en zorgaanbieders. Het project loopt tot juni 2011. Conform ontwikkelingen die reeds in gang zijn gezet adviseren wij het project een duidelijk andere inhoud te geven. Nazorg dient niet in aparte projecten gestalte te krijgen, maar dient regulier onderdeel te zijn van het hulpverleningsaanbod. Uitgangspunt is dat er aan het eind van de hulpverlening duidelijk is hoe de nazorg voor de betreffende jongere wordt gerealiseerd.

Uniforme aanbodbeschrijving

We adviseren het onderdeel Uniforme aanbodbeschrijving stop te zetten:

- Het is een voorstel waarin het aanbod en niet het kind en gezin centraal wordt gesteld. Afstemming en samenwerking tussen instellingen dienen gestalte te krijgen bij de concrete hulpverlening aan kinderen en gezinnen.
- In de tweede plaats is het inzichtelijk maken van het aanbod primair een verantwoordelijkheid van instellingen zelf. De ervaringen die eerder in dit project zijn opgedaan laten ook zien dat instellingen hierin vaak al hun eigen koers volgen. Het uniformeren hiervan zal een zeer kostbaar proces worden, waarvan de baten bij lange na niet tegen de kosten zullen opwegen.

Advies onderdelen programmalijn 6

Professionalisering en verbetering effectieve interventies

In het kader van deze twee onderdelen zijn vier subonderdelen onderscheiden:

5 Beschrijving en onderbouwing van modulen.

Dit onderdeel moet in 2011 worden voortgezet, waarbij als einddoel geldt dat elke instelling zijn interventies op een duidelijke en voor de verschillende doelgroepen toegankelijke wijze beschreven heeft.

6 De invoering van praktijkgericht effectonderzoek is deels afgerond. Door de zorgaanbieders is het meten van effecten onderdeel gemaakt van de reguliere werkprocessen. In 2011 moet als follow up door elke zorgaan-

- bieder duidelijk worden gemaakt welke effecten voor interventies zichtbaar worden door toepassing van de meetinstrumenten.
- 7 De werkwijze methode evaluaties wordt ingevoerd en de data uit praktijk gestuurd effect onderzoek worden gebruikt om het aanbod en de uitvoering ervan te verbeteren.
 - 8 De kennisateliers dienen conform de voorgenomen planning in 2011 worden voortgezet.

Pilots Zorgvernieuwing

Voor de pilots *zorgvernieuwing* geldt dat er (nog) geen voortgangsrapportages beschikbaar zijn die inzicht geven in voortgang en resultaten van deze pilots en dat we dus ook geen advies kunnen geven ten aanzien van de continuering van dit onderdeel. We beperken ons tot de aanbeveling dat het nodig is om in 2011 de resultaten en dan met name de effecten voor kinderen en gezinnen van deze pilots zichtbaar te maken.

Jeugdketentalent

Ten aanzien van dit recent ontwikkelde initiatief adviseren wij in het kader van UJC geen verdere investering te doen. Het past niet binnen het uitgangspunt om het laatste jaar zoveel mogelijk in te zetten op verbetering van hulpverlening en voorzieningen voor kind en gezin.

Organisatiestructuur

Hoewel bij de organisatiestructuur enkele kritische kanttekeningen geplaatst zijn, is het gelet op de continuïteit van het programma niet zinvol de structuur in het laatste jaar nog fundamenteel te wijzigen.

Indien onze adviezen opgevolgd worden, zullen minimaal 14 onderdelen worden voortgezet.

De sturing van deze onderdelen kan blijven berusten bij de huidige bestuurlijke trekkers en provinciale coördinatoren van deze onderdelen.

Bijlagen

Bijlage 1 Samenstelling begeleidingscommissie

Gerard Agterberg	provincie Utrecht
Daphne Schelling	provincie Utrecht
Leo Bedaux	Bureau Jeugdzorg Utrecht
Jan Dirk Sprokkereef	Bureau Jeugdzorg Utrecht
Dolf van Veen	NJi
Christian Schütte	JiJ Utrecht
Joost Smit	Altrecht

Bijlage 2 Opdrachtformulering UJC

Opdrachtformulering Audit UJC 2010

Audit Programma Utrechtse Jeugd Centraal 2010

Opdrachtformulering, september 2010

Provincie Utrecht

1

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	3
1.1. Aanleiding	3
1.2. Programma de Utrechtse Jeugd Centraal	3
1.3. Aanbevelingen audit 2009	4
1.4. Recente Ontwikkelingen	4
2. DOELSTELLING EN ONDERZOEKSVRAGEN	6
2.1. Doel	6
2.2. Centrale Doelstelling	6
2.3. Deelvragen	6
3. ORGANISATIE	8
3.1. Opzet	8
3.2. Planning	8
3.3. Rapportage	8
4. BIJLAGE	9

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

In het programma De Utrechtse Jeugd Centraal (UJC) is opgenomen dat jaarlijks een externe auditcommissie kritisch naar de voortgang zal kijken, met het doel door haar rapportage bij te dragen aan de kwaliteit van het programma. De eerste audit vond plaats in de periode april-juni 2009. Om diverse redenen hebben drie van de vier commissieleden in de afgelopen periode aangegeven niet meer deel te kunnen nemen aan de auditcommissie. In overleg met de Commissie WMC is vervolgens afgesproken om een extern bureau een opdracht te geven voor de audit 2010. Dolf van Veen - het enig overgebleven commissielid - zal nauw moeten worden betrokken bij de voortgang en uitvoering hiervan.

1.2. Programma de Utrechtse Jeugd Centraal

Het programma Utrechtse Jeugd Centraal (UJC) is vastgesteld door Provinciale Staten op 19 mei 2008. Verantwoordelijk gedeputeerde is mevr. M. Haak-Griffioen. In totaal is € 20,475 mln. aan provinciale middelen met dit programma gemoeid. Met de uitvoering van het UJC wordt een praktische invulling gegeven aan de slotverklaring van de conferentie Utrechtse Jeugd Centraal van 11 oktober 2007. Een slotverklaring waarin bestuurders van lokale overheden en voorzieningen, provinciale jeugdzorgaanbieders, onderwijspartners, de justitieketen, GGZ-instellingen, LVG-instellingen, Bureau Jeugdzorg en de provincie de gezamenlijke ambities voor de jeugdzorg in de periode 2007-2011 hebben geformuleerd.

Doelen van het programma zijn:

- Aan de voorkant meer nadruk op preventie en vroegtijdig ingrijpen bij problemen, aan de achterkant meer aandacht voor uitstroom en nazorg;
- Een betere aansluiting van het onderwijs op de jeugdzorgketen;
- Een omslag in de hulpverlening naar het stimuleren en versterken van de eigen kracht van (het systeem van) het kind en zijn omgeving (empowerment);
- Het verbeteren van diversiteit in toegankelijkheid en bereik;
- Meer Hulp op tijd (geen lange doorlooptijden of wachtlijsten) en dichtbij (hulp naar het kind in plaats van andersom);
- Een omslag naar vraaggerichte zorg;
- Meer kwalitatief en effectiviteit van zorg.

Deze doelen zijn vertaald in zeven programmalijnen:

PROGRAMMA UJC	Verantwoordelijk gedeputeerde	Programmanager	Afstemming (regulier)
	M. Haak-Griffioen	Gerard Agterberg	Stuurgroep UJC
Programmalijnen	Bestuurlijk trekkers	Ambtelijk coördinator	
1. preventie	Rinda den Besten Nicole Teeuwen Ben Stoelinga	Lineke Witteman	Regio overleggen CJG wethoudersoverleg
2. onderwijs	Jan Burger	Geert van den Velden	Platform onderwijs klankbordgroep Onderwijs

	Riemer Poortsra		
3. diversiteit	Fawzia Nasrullah	Cécile ter Beek	kwaliteitskring
4. vraagsturing	Leo Bedaux	Theo van Nieuwpoort	-
5. ketenzorg	Hans Attema	Caroline Mobach	Werkgroep Ketenzorg
6. kwaliteit en zorgvernieuwing	Ans de Maat	Caroline Mobach	Kennisplatform WAC
7. algemeen	-	Rosalie Verburg	Projectcoördinatoren overleg Overleg aandachtsfunctionarissen

De aansturing van het programma vindt plaats door een stuurgroep, waarvan mevr Haak-Grifioen voorzitter is. Vanuit de stuurgroep zijn bestuurlijk trekkers benoemd per programmalijn. Daarnaast is er ambtelijk vanuit de provincie ondersteuning door een programmamanager en voor elke programmalijn is er een coördinator.

1.3. Aanbevelingen audit 2009

De audit-commissie heeft in 2009 de volgende aanbevelingen gedaan aan de Stuurgroep:

“Een ingrijpend innovatietraject als het UJC vraagt om het organiseren van beweging. De uitgangspunten, doelen en middelen van het UJC dienen de stuwende principes van deze ontwikkeling te zijn. De stuurgroep UJC zou daar als collectief meer op moeten gaan sturen”,
 “De beoogde omslag van het UJC naar meer vraaggericht werken komt nog niet echt tot uitdrukking en zou ketenbreed opgepakt moeten worden”,
 “Het betrekken van de uitvoerende professionals bij de uitvoering van het UJC zou geïntensiveerd moeten worden”,
 “Binnen de programmalijnen zijn verschillende activiteiten, projecten en pilots inmiddels aardig in gang gezet. De verbinding tussen de programmalijnen komt nog niet echt goede uit de verf. Hier zou vanuit de stuurgroep het aankomende jaar meer op ingezet moeten worden”,
 “De uitvoering van het UJC is het afgelopen jaar door een moeilijke bocht gegaan. Nu licht er een lang stuk rechte weg voor ons waarop we snelheid moeten gaan maken. De stuurgroep moet hier vorm aan geven”.

Naar aanleiding van de conclusies van de auditcommissie heeft de Stuurgroep een achttal sleutelprojecten benoemd, waarop in de audit van 2010 zal worden ingezoomd. Tevens hebben in de afgelopen periode diverse overleggen plaatsgevonden ter voorbereiding op de opdrachtformulering van de audit (evaluatie audit 2009 d.d. 29 april 2010, de Stuurgroep d.d. 15 juni 2010 en een overleg met Christian Schutte van JIJ Utrecht d.d. 26 augustus).

Volgens de stuurgroep is een audit, gericht op de voortgang van het programma en de mogelijke bijsturing, gewenst. Hierbij is van belang om te beseffen dat het programma eind 2011 afloopt, en op dit moment ruim de helft van de beschikbare middelen zijn benut.

1.4. Recente Ontwikkelingen

De minister van Jeugd en Gezin en de provincies vertegenwoordigd in het IPO hebben op 11 november 2009 afspraken gemaakt over de aanpak over de financiering van de provinciale jeugdzorg in 2010 en 2011. De belangrijkste afspraken waaraan invulling gegeven moet worden

2) Verloopt de uitvoering van het programma efficiënt: loopt het zoals gepland?

- a. Wat is de financiële uitputting van het programma?
- b. Wat zijn de belangrijkste knelpunten in de uitvoering?
 - Wat is in 2011 nog haalbaar aan te realiseren lopende en nieuwe activiteiten?
 - Welke activiteiten kunnen vervallen?
 - Hoe verlopen de verschillende projecten? En waar liggen eventuele knelpunten?
- c. Welke verbeteringen kunnen aangebracht worden in de activiteiten om deze te kunnen realiseren?
 - Hoe verloopt de samenwerking binnen de projecten tussen de betrokken partners?
 - Worden professionals meer betrokken bij de verschillende projecten?

3) Is de opzet van het programma adequaat, mede gelet op nieuwe ontwikkelingen?

- a. Hoe verhouden zich de nieuwe ontwikkelingen tot de opzet van het programma UJC?
 - In hoeverre conflicteren lopende activiteiten in het huidige programma met mogelijke stelselwijzigingen?
 - In hoeverre sluit de implementatie van het afsprakenkader aan op de uitvoering van het programma UJC
- b. Aan welke voorwaarden moet een aansturing in de toekomst voldoen?
- c. Is de sturing op het programma adequaat?
 - de organisatie van het programma (stuurgroep, bestuurlijk trekkers en coördinatoren en overleggen), samenhang tussen programmalijnen.
 - Is er samenhang en verbinding ontstaan tussen de verschillende programmalijnen?
 - In welke mate is invulling gegeven aan de aanbevelingen van de audit commissie
 - Hebben de sleutelprojecten het gewenste resultaat opgeleverd en kan de Stuurgroep hierdoor beter sturen?
 - Is er een heldere communicatiestrategie?
- d. Welke concrete ideeën zijn er voor bijsturing van het programma?

4. In welke mate vindt de verankering plaats van het programma?

- a. In welke mate vindt borging plaats?
 - Welke activiteiten zijn het waard op geborgd te worden?
 - Op welke wijze worden activiteiten op dit moment geborgd?
 - Welke wijzigingen voor wat betreft borging kunnen gemaakt worden?
 - In welke mate vindt opschaling/verdere uitrol van pilots plaats?
 - In hoeverre blijven de resultaten van het programma waardevol ongeacht de toekomstige ontwikkelingen?
- b. Is er draagvlak voor het programma?
 - Is er draagvlak voor het lopende programma?
 - Kan dit draagvlak vergroot worden?
 - Waar liggen de kansen voor een succesvolle voortzetting?

3. Organisatie

3.1. Opzet

Onderdeel van de audit is een deskstudie, waarbij gebruik kan worden gemaakt van een groot aantal beschikbare bronnen. Om deze deskstudie te verdiepen dienen interviews plaats te vinden met sleutelfiguren en groepsbijeenkomsten worden georganiseerd met belanghebbenden. Cliënten dienen hier nadrukkelijk bij betrokken te worden. Het minimaal aantal te houden interviews is 20. De provincie Utrecht zal een lijst met de gewenste respondenten aandragen en kan ondersteuning bieden bij het inplannen van deze interviews. Hierbij dient het onderzoeksbureau rekening te houden met de vaak krappe agenda's van bestuurders en directeurs, zodat enige flexibiliteit van het bureau gewenst is bij het plannen van de gesprekken.

3.2. Planning

In september 2010 heeft de Stuurgroep UJC besloten tot een meervoudig onderhandse aanbesteding, in overleg met de afdeling inkoop en subsidies van de Provincie Utrecht. De start van de uitvoering van de audit dient zo spoedig mogelijk plaats te vinden en zal in oktober worden uitgevoerd door de gekozen opdrachtnemer. De conceptrapportage dient op 26 november 2010 gereed te zijn en worden voorgelegd aan de Stuurgroep UJC. De Stuurgroep zal de conclusies vervolgens voorleggen aan de commissie WMC (januari 2011), waarna de audit eind januari 2011 in de Staten Vergadering zal worden geagendeerd. Het eindrapport dient daarom uiterlijk 17 december 2010 worden opgeleverd bij de opdrachtgever. Tussentijds onderhouden de Provincie Utrecht als opdrachtgever en het in te huren externe bureau als opdrachtnemer contact over de voortgang van de audit en mogelijke aanvullingen of aanpassingen die er op basis van de ervaringen die in het proces worden opgedaan.

Planning	Datum
Ingangsdatum (Raam-) overeenkomst	25-10-2010
Overleggen eerste resultaten	12-11-2010
Conceptrapportage gereed	26-11-2010
Eindrapportage opgeleverd	17-12-2010
Conclusies voorgelegd aan commissie WMC	Januari 2011
Agendering rapport in Staten Vergadering	Januari 2011

3.3. Rapportage

Resultaat van de audit moet een rapport zijn waarin antwoord gegeven wordt op de gestelde vragen en praktische aanbevelingen en adviezen worden gegeven voor het uitvoeren van het programma UJC en het mogelijk geven van een vervolg aan het programma na 2012. Deze aanbevelingen en adviezen dienen geplaatst te worden in de ontwikkelingen die zich binnen de provincie maar ook landelijk afspelen rondom de Jeugdzorg. Tevens dienen concrete handvatten te worden gegeven voor de sturing op het programma door de stuurgroep UJC.

		<p>activiteiten zijn niet meer effectief?</p> <p>☐ Hoe hebben kinderen in Utrecht van het UJC geprofiteerd? Wat heeft het project voor hen opgeleverd? Is dit een verbetering ten opzichte van de situatie voorafgaand aan het project? Dit kan bijvoorbeeld getoetst worden in de volgende projecten: CJG's, Wrap around Care, pilots zorgvernieuwing en Eén Kind, één Plan.</p> <p>☐ Hoe verloopt de communicatie van het programma?</p>		
Efficiency programma	<p>☐ Hoe staat het met de financiële uitputting?</p> <p>☐ Wat zijn de belangrijkste knelpunten in de uitvoering?</p>	<p>☐ Wat is de financiële uitputting van het programma</p> <p>☐ Wat is nog haalbaar aan activiteiten?</p> <p>☐ Welke activiteiten kunnen vervallen?</p> <p>☐ Hoe verlopen de verschillende projecten? En waar liggen eventuele knelpunten?</p> <p>☐ Hoe verloopt de samenwerking binnen de projecten tussen de betrokken partners?</p> <p>☐ Worden professionals meer betrokken bij de verschillende projecten?</p>	<p>Voortgangsrapportage UJC</p> <p>CODA</p>	<p>Gemeenten, zorgaanbieders, BJU, projectuitvoerders</p> <p>Financiële medewerkers</p>
Impact	<p>☐ In welke mate vindt borging plaats?</p> <p>☐ Is er draagvlak voor het programma</p>	<p>☐ In hoeverre blijven de resultaten van het programma waardevol ongeacht de toekomstige ontwikkelingen?</p> <p>☐ Op welke wijze worden activiteiten geborgd?</p> <p>☐ in welke mate vindt opschaling van pilots plaats?</p>		<p>Gemeenten, zorgaanbieders, BJU</p>

Bijlage 3 Geïnterviewde personen

Provincie Utrecht

Marjan Haak	gedeputeerde
Dirk-Jan Haitsma	afdelingshoofd jeugdzorg
Gerard Agterberg	programmamanager UJC

Programmalijnen

Nicole Teeuwen	wethouder Houten
Lineke Witteman	programmalijncoördinator
Jan Burger	wethouder Wijk bij Duurstede
Riemer Poortstra	coördinator leerlingenzorg SWV-VO
Geert van der Velden	programmalijncoördinator
Fawzia Nasrullah	directeur Trajectum
Cecile ter Beek	programmalijncoördinator
Leo Bedaux	directeur BJU
Theo van Nieuwpoort	programmalijncoördinator
Hans Attema	algemeen manager Altrecht Jeugd
Nanja Willemse	programmalijncoördinator
Ans de Maat	wethouder De Rading

Aandachtsfunctionarissen

Erik Klaassen	afdelingshoofd Zandbergen
Yvonne Meijer	kwaliteitsmanager CWZW
Johan van der Stol	Rentray
Jeanette van den Born	manager Zorg, Joozt
Yvonne Kooijman	staffunctionaris Trajectum
Peter Vergeer	coördinator UJC
Hannie Olij	afdelingsmanager Timon
Marjolijn Wildschut	hoofd beleidscentrum BJU

Gemeenten/CJG

José Smink	gemeente Amersfoort
Sandra Klokman	projectleider WAC Amersfoort
Jessica Dijkman	beleidsmedewerker Houten
José Manshanden	gemeente Utrecht